

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepest-ut 25.
Fiókkiadóhivatal: Múzeum-körut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Kiadja: **BRAUN SÁNDOR**
A SZERKESZTŐSÉG

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

A magyar radikalizmus.

Budapest, július 13.

(K.) A rettenthetetlen Barabás Béla úgy él a köztudatban, mint a Habsburgok kalapácsa. Próbálja valaki a magyar talpnyalást gunyolni, szemben fog találkozni azzal a megjegyzéssel: „és Barabás?” Merjen valaki puha gerincről beszélni, azt mondják neki: „és Barabás?” Célozson valaki magyar megalkuvókra, aulikusokra, meghunyászkodókra, cimvadászokra, mindenki fel fog kiáltani: „és Barabás?” A legradikálisabb párt legradikálisabb tagjának van kikiáltva Barabás Béla. Nagyvárád azért választotta meg Tisza Kálmánnal szemben, az ifju Kossuthisták azért fogadták el vezérüknek, a kurucok azért emelték a vállalk fölé, mert Barabás a királyról is kimondja az igazat és egymaga több rendreutasítást kapott már a király ellen használt erős kifejezések miatt, mint az osztrák Reichsrath valamennyi obstruktora együttvéve. Barabást kéri fel védelmére minden királysértő, Barabásra esküszik minden negyvenkilences, Barabás Bélát üti az az osztrák, aki már Kossuth Lajossal és Rákóczi Ferencel is megbékült. Barabás Béla az első, a legeslegelső magyar radikális — és Barabás Béla ma szót kért a civillista-javaslat vitájában. Még a csend is reszketni

kezdett az elnök kezében: hiszen Barabás beszél.

És most adjunk hálát, hogy van sajtószabadság és megörökíthetjük az utókor epigon-radikálisai számára a magyar radikalizmus apostolának programját.

Megörökíthetjük esorbitatlanul, egész teljességében ezt a félelmes programot. A Habsburgok kalapácsa nem habozott kimondani, hogy minden magyar ember kebelében, mint hal a vízben, ficánkolni kezd a szív, ha meglátja József Ágost főherceg hintóját s a hintó bakján sujtásos piros dolmányban a kocsis. Ugyancsak ugrándozott ez a szív, mint egy megbabonázott dervis, mikor ugyanez a főherceg ujszülött fiát Mátyás névre kereszteltette. Ellenben, mint valami sikkasztó az emberi glóbus Amerikájába, ugy szöki arcunkba a vér, ha látjuk, hogy a tárgyaló bíró feje fölött huszártábornoki egyenruhában s nem a Szent István palástjában lóg a király képmása. És a szégyen lassu tüzen pörkölődik a paprikás magyar, ha látnia kell, hogy a vaskoronarend ökmányja német nyelven van kiállítva. Nem és százszor nem boldog a magyar! Az a piros dolmány József Ágost kocsisán és az a Mátyás név, melyre egy fejedelmi csemete fog hallgatni, jól eshetik és jól is esik egy igaz magyar radikális szívének, de nem lehet boldog a magyar, valamigen a

tárgyaló bíró feje fölött ruhát nem vált ő felsége és a vaskoronarend ökmányát legalább is magyar és német nyelven nem állítják ki.

A legradikálisabb párt legradikálisabb tagja, a Habsburgok kalapácsa mindezt nem habozott kimondani. S a radikálisok legradikálisabbjai nyitott szájjal hallgatták a magyar radikalizmus nagyszerű programját. A nagy gyönyörűségtől nem jutott eszközbe keresni ebben a programban a szimplább radikálisok követeléseit, az ingyenes népoktatást, az általános tanszabadságot, a demokratikus földbirtokpolitikát, az általános választói jogot, a progresszív adórendszert, a címek, rendjelek és egyéb gezemicék eltörlését, a magyar földnek a magyar nép számára való meghódítását s a többi elenyésző csekélységet. Mindezt megtalálták annak a piros dolmánynak zsebében, mely egy főhercegi hintó bakján, a kocsis testéről hirdeti a magyar radikalizmus diadalát. Az a piros dolmány, mint a költő éneki, ápol és eltakar. Radikálisokat ápol és programokat takar el. S csak legyen egyszer ünnepe a világon, csak legyen egyszer piros dolmány minden főhercegi kocsison, akkor ezekből a dolmányokból, mint valami bőségszarvból, fog hullani a jó kis radikálisok öröme és jutalma: az ingyenes népoktatás, az általános választói jog, a progresz-

TÁRCA

Hegyi beszéd.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Szász Zoltán.

Az utolsó találkozó. A jánoshegyi uton várom a leányt s közben nézem Budapest panorámáját. Nyolcszáz ezer ember: mennyi baj, gond, remény, csalódás, öröm, szerelem, házasság és házasságtörés! Mint egy óriási katlanban fővögyület forrongásában a vegyész nem a látható, előtte hullámzó anyagrészek kavargását látja, hanem lelki szeméi előtt az atomok láthatatlan szerelmeskedése és küzdelme jelenik meg, ugy ad helyet az én elmém előtt e ház-, gyár- és utcarengeteg anyagi halmaz a benne lejátszódó s innen a magasból nem látható lelki, szellemi: emberi életnek. S elgondolva, hogy milyen jó itt fenn lenni, egyedül, s mennyivel rosszabb ott lenni, a sokaságban tülekedni, elhatározom, hogy ez mindig így lesz. Az élet fölött fogok maradni az egész életen át. Ha le is szállok néhány óra múlva innen a hegyről s beleveszek megint a város nyüzsgésébe, lelkem viszonya e nyüzsgéssel szemben ugyanaz marad, mint most testemé: örökre hegytetőn, örökre fölött fogok maradni. S minden szavam hegyi beszéd lesz.

A fák közül egy világos ruha bukkan elő. Ó! Kölesönös üdvözlés, egyoldalú kézcsókolás és kölesönös arccsókolás. Néhány bevezető mondat után így szólók:

Én: Tudja, mi az újság?

A kiváló leány: Nem.

Én: Most jöttem ki utójára. Meg kell mondanom végre, hogy a dolognak vége. Alapelvelem, hogy nem hagyom a szerelmi dolgokat elmérgesedni, s épp ezért jónak látom most befejezni ezt a barátkozást.

A kiváló leány (egy kis várakozás után): Sejtettem. Mindig féltem ettől az utolsó találkoztól s minden eddigiről azt hittem, hogy az lesz az utolsó. De hát mondja, nem lehet egy olyan leányt, mint én, szeretni?

Én: Sőt ellenkezőleg, csak egy olyan leányt lehet, vagy legalább is én csak ilyen leányt tudok szeretni. Maga egyike a legkiválóbb nőknek azok közt, akikkel találkoztam. Ez azonban csak egy okkal több, hogy magamat magától távolartsam.

A kiváló leány: De hát miért? ...

Én: Nem vehetem feleségül, mivel elvi ellensége vagyok a házasságnak. Csak a magam szempontjából; a többi ember, az átlagemberek nagy sokasága számára ezt egy igen üdvös intézménynek, a szerelmi élet leghelyesebb elintézési módjának tartom s ostobaságnak tartom a kokottokat és hásszágtörő asszonyokat elvből, minden megszorítás nélkül felmagasztaló szépirodalmat. Láthatja tehát, hogy én alapjában egy igen erkölcsös férfi vagyok. Ha azonban ajánlom is a házasságot, azért nem élek vele. S így nem élhetek magával se.

A kiváló leány: Hát beszéltem én magával valaha házasságról?

Én: Nem. De okvetlen gondolt rá. Mert

maga nem olyan ostoba, se nem olyan gyerek már, hogy ne gondolkoznék azon: hova vezet ez a szerelem. Mert azt maga tudja nagyon jól, hogy a szerelem nem elégszik meg oly találkozókkal, melyeknek legnagyobb része a szerelmi életről való elmélkedésekkel telik el s legizgatóbb mozzanata egy nyak-csók. Egy szóval, akárhogyan adjuk is a felhőkben járó idealistát, aki nem törődik a szerelmi élet külső formáival, vagy az érzékiséghez tapadó cinikus modernet, aki fittyet hány a morálnak, mind a két esetben csak átatjuk magunkat, ha azt hisszük, hogy a házasság kérdését egyszerűen ignorálni lehet. Nem: elénk mered ez, mint egy fenyegető óriás, melylyel mi, akik nem akarunk meghódolni neki, még sem bírnunk megbirkózni. Ki kell tehát térnünk előle.

A kiváló leány: Ez azt jelenti, hogy maga előlem is kitér. Nem?

Én: Igen. De tanácsolom, hogy maga ne térjen ki előle, hanem hódoljon meg neki: menjen férjhez.

A kiváló leány: De hát kilhez?

Én: Akárhelyre.

A kiváló leány: Ne tanácsoljon ilyen borzasztó dolgokat! Hisz maga mondta, hogy én nem vagyok olyan közönséges leány, mint a többi. Hogyan menjek tehát egy közönséges átlagemberhez, akit nem szeretek, feleségül?

Én: A dolog nagyon egyszerű: a magával egyenlő fejlettségi foku férfiak, akikhez maga szerelemből menne, nem házasodnak, vagy ha igen, sokkal később, semhogy maga megvárhatná őket. Mert hiába kiváló lelkű

szív adó, a demokratikus földbirtok-politika. És címekre és rendjelekre se lesz többé szükség, mert cím, rendjel és kítüntetetés lesz egyben az a piros dolmány, mely kijár minden főhercegi kocsiának. Hát mit kívánhat egyebet a magyar radikalizmus?

A magyar nép most már nyugodt lehet: a radikalizmus kibontotta zászlóját. Az a regenerált, züllött osztályparlament sápadtan, csontjainak kísérteties zörgése közben hallgatta a rettenthetetlen Barabás kinyilatkoztatásait. Horánszky Lajos a föld alá bujt szégyellettében, hiszen ő csak a kisbirtokosok megmentéséről tudott beszélni. Kisbirtokosok? Piros dolmányt rájuk és meg lesznek mentve. És Apponyi és Bánffy és Ugron és a kis- és középszónokok tömege megszegyentülve álltak a magyar radikalizmus merész zászlóbontása előtt, mert hiszen ők csak a magyar állam nemzeti kiépítéséről, az önálló vámtaruletről, a nép jogairól mertek egyetmást, nem is elég határozottan, eladoggni, holott a Habsburgok kalapácsa s az újvilág ostora kivágta merészen a piros dolmányt. Félre a kis-csinyes, apró részletekkel s elő az általános piros dolmány! Egész Magyarországra huzzunk piros dolmányt és ültessük a fenséges hintó bakjára!

Barabás beszélt s van magyar radikalizmus.

Lesujtva, reszketve és dermedten hallgatta a magyar parlament, csak valami halk, csengetyüszerű nevetés hangzott. Az elnöki csengő, amely azt várta, hogy kegyetlenül és kíméletlenül fogja rendre inteni a Habsburgok kalapácsát, egyéb munka hiányában megrázkódott a visszafojtott nevetéstől . . .

ORSZÁGGYÜLÉS

Budapest, július 13.

Tikkasztó hőségben pergett ma is tovább a civilista felett az általános vita, amelynek vége ma még beláthatatlan. A rendezők elégedetten dörzsölik a kezüket, mert a szónokok sora nőttön-nő; ugyanők gondoskodnak arról is, hogy a szónok ki-kihessen magát: ha látják, hogy fáradt, elkiáltják, hogy a Ház nem tanácskozásképes, az elnök felfüggeszti az ülést s bele-telek jó negyedóra, míg összegyűlnek folyosókról, olvasószobából és buffet-ből negyvenen. Aztán hömpölyög tovább a vitaáradat.

Barabás Béla és Szatmári Mór voltak ma soron. Vetekedtek egymással a történelmi argumentumok kibőngészésében: mind a kettőjük beszéde alapos, komoly és nyomós történelmi szemelvényekkel rontott a civilista felemelése ellen. Ami idő még maradt, azt Vlad Aurél két interpellációja töltötte ki.

A képviselőház ülése július 13-án.

— Kezdeté délelőtt 10¹/₂ órákor. —

Elnök: Perczel Dezső, majd Jakabffy Imre. A kormány részéről jelen vannak: Gróf Tisza István, Lukács László, Berzeviczy Albert, Cseh Ervin.

Elnök: Megnyitja az ülést s bemutatja a feliratokat. Jelenti, hogy Nessi Pál visszavonta interpellációját.

Olay Lajos: Sőt ellenkezésképp, nekem azt mondta, hogy előterjeszti!

Elnök: Nekem hivatalosan jelentette, hogy visszavonja!

Szöts Pál jegyző: Itt van a sajátkezű aláírása!

Elnök: Tehát mára csak két interpelláció van bejegyezve.

Következik

a civilista

felemeléséről szóló törvényjavaslat általános tárgyalása.

Barabás Béla okát adja, hogy azért foglalkoznak olyan hosszadalmasan a civilistával, mert ez a kérdés csak tízévenként merül fel. A helyes eljárás az volna, ha évenként terjesztené elő a kormány a civilista-javaslatot, hadd legyen alkalma a törvényhozásnak ellenőrzést gyakorolni a felett, vajjon mire költik el a nemzet millióit. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Ismereti a civilista kérdésének történetét és fejtegeti,

hogyan mily előzmények után jutott érvényre Tisza Kálmán az álláspontja, hogy a magyar udvartartás költségeit a magyar törvényhozás önállóan szavazza meg.

Gabányi Miklós: Ezt mondta a papa!

Barabás Béla: Tisza Kálmán az angol példán indulva, annak volt híve, hogy a civilistát egyszer s mindenkorra szavazza meg a törvényhozás, mert Angolországban a kormányok irítottak attól, hogy minden évben fellánytorgassák a királyi udvartartás apró-cseprő dolgait és hogy azok, akik kegyeket hajhásztak, úgy tüntessék fel azokat, akik ellenették a civilista megszavazását, mintha nem volnának lojalissak. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Hogy mennyire helytelen a tárgyalás mostani módja, arra nézve hivatkozik az 1872-iki civilista-tárgyalásra, amikor előbb a törvényjavaslatot vitatták meg és szavazták meg, csak aztán következett az udvartartás költségeinek megszavazása. Nem áll az, hogy most először emelik a civilistát, mert hisz az első emelés 1870-ben történt. Sokat kell izzadnia a magyar népknek, míg összehozza azt a rengeteg összeget, amelyen az udvar fényűzést fejt ki. (Zajos helyeslés a szélsőbaloldalon.) Hová lettek azok a milliók, amelyeket tíz-tizenöt év előtt megszavaztak a civilista keretében a királyi palota építésére. A civilistából erre semmit sem fordítottak és most kiderül, hogy kölcsön útján fedezték a költségeket s ezt a kölcsönt kell visszafizetni. Polemizál az előadóval és nem tartja kívánatosnak a darabantestőrséget, amely arra lesz jó, hogy majd legyen mit elnémetesíteni. Ezért nem kér ebből az újfajta paritásból. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.) Emlékeztet arra, hogy a magyar darabantestőrség felállítását Széll Kálmán ígérte, gróf Tisza István nem felelős érte, mert nem vállalta el a felelőséget.

Gróf Tisza István miniszterelnök: De igenis elvállaltam!

Barabás Béla: Méltóztatott volna kijelenteni!

Gróf Tisza István miniszterelnök: Ez csak rabulista fogás!

Barabás Béla: Ha már elhíthetik a magyar nemzettel, hogy az ő vágya a magyar testőrség, akkor legyenek a magyar testőrök magyarok szíven-léleken és Budapesten vegyék körül a királyt. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Nem hiszi, de kénytelen szóval tenni, rossz nyelvek suttozják, hogy valahányszor a magyar államkincstár az udvartartási költségeket kifizeti, ille-ölög Bécsbe szállítja, a császári és királyi udvari pénztár a főudvarmesterei hivatal útján német nyugtát küld róla a magyar pénzügyminiszternek. (Felkiáltások a szélsőbaloldaltól: Szégyen! Gyalázat!) Szeretné, ha a magyar kormány ezt hitelen megcáfolná és előterjesztené az aktákat a nyugtákkal együtt. (Helyeslés a szélsőbaloldalon.) Arra a magyar udvartartásra, ami nincs, nem szavaz meg semmit. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Szünetet ad.

leány maga elsősorban, nagyon fontos az is magán, hogy kiváló testü. Ez a test pedig addig elhervad, amíg a lélek végre szerényebb lesz s belátja, hogy döröszeg folyton a mesebeli hercegre várni, aminek mai kiadása egy gazdag, szép, tehetséges, fiatal, nagyjövőjű ifjú, egy sikerdes irodalmi vagy politikai stréber. Maguk kiváló leányok egyáltalában szerepcsépen teremtesek. Arra volnának hivatva, hogy a nagy hűbóval követelt nő-felszabadítás kivívott eredményeit lefoglalják maguknak, hogy önállóak legyenek, dolgozzanak, éljenek, mint egy férfi. Ehhez azonban nincs kedvük, mert látják, hogy maguk csak leánytársaik közt vezér-elmék s ha leszálnának a férfiak arányába, ott igen középszerű alakokká válnának. Még szerencsésük maguknak, ha csunyak vagy szegények: mert ezek a bajok megszerényítik egy kissé nőrai göggyüket s beláttatják magukkal, hogy egy női lélek körülbelül egyenrangú elme egy középiskolai tanárral, s így végül ráfanyalodnak arra az akárcsere, aki rendszeren tényleg egy középiskolai tanár vagy egy átlag-ügyvéd.

A kiváló leány: Mondhatom, nem kíméletes.

En: Drágám, én nem is akarok kíméletes lenni, mivel szeretem magát. És nemcsak érzé-klig, hanem testvéreileg is. Nem az idegrend-zerének felzaklatására töreksem, nem zokogok szerelemről, mámorról, kéjről, gyönyörről, lázról s több efféle lírai fogalomról, hanem a lelke egyensúlyának megnyugtatósa lévén az én testvéri céloom, inkább kegyetlen józanságu tanácsokat adok. Maga, drágám, egy típus: a

gazdag, szép, művelt és tehetséges leány típusa. Ez a sorstól minden jóval elhalmozott típus született szomorujáték-hósnó. Eme születésbeli átok beteljesedéséről akartam magát megóvni. Ismétlem: ha szegény vagy csunya leány volna, magától is reájönné arra, hogy meg kell alkudni az étellel. Így azonban nekem kell kegyetlenül felnyitnom a szemét s megmagyaráznom magának, hogy a kiváló leánynak ma még egyedüli mentsege az, ha lemond a kiválóságról s szépen beáll átlagnőnek.

A kiváló leány: Maga mondja ezt? A kiváló férfi jogainak hirdetője?

En: Igen, én. Ha egy más, fejlettebb társadalomban élnék, ahol a nő és a férfi viszonya más, ahol az úri nőket embereknek s nem egyéni-ségtelen disznóknak nevelik, ott érdemes volna azt a kétes értékű kiválóságot szent kincsül őrizni s továbbfejleszteni. Egy ilyen társadalomban én a maga barátja volnék s segíteném ebben a nemes munkában. A mai világban azonban ezt nem tehetem. Maga ama nők közé tartozik, akik a női nem mai átmeneti szociális helyzetének áldozatai. A régi eszmény, a fele-ség kezd veszteni csábját: az újak képe még elmosódott, a hozzá vezető ut még ingo-ványos. Magasabbrendű nőnek csak egy magasabbrendű társadalomban érdemes lenni. Ha tehát maga tényleg magasabbrendű, tekintse ezt egy beteges elfajulásnak, egy veszedelmes szenvedélynek, melyet vissza kell fejlesztenie és el kell fojtania. Ezt tanácslom én magának, akit jobban szeretek, semhogy azt akarnám, hogy tragikus hősnővé váljék.

A kiváló nő: S mért nem tanácsolja ugyan-ézt magának? Hisz maga sem való ebbe a tár-sadalomba.

En: Igaza van. S most magára várva s innen ezt a várost, ezt az ember-bolyt nézve, elhatároztam, hogy magányos életet fogok élni. Van magának kedve és képessége erre? Én nem hiszem.

A kiváló nő: Én sem. Nőnek ez nehezebb, mint a férfinak.

En: Lásza. A mai társadalom már annyira fejlett, hogy a férfi nyugodtan, szabadon, min-dent élvezve s az ócsárlás veszedelmének fel-idézése nélkül élhet magának, a magányban. A nő ma ezt még nem teheti meg. Ezért mon-dom: menjen férjhez, ha lehet, ahhoz, akit sze-ret, de okvetlen menjen férjhez . . .

Este volt. Előttünk a völgyben Budapest ezer meg ezer lámpa-szeme kigyulladt. A bu-csuzások melábus hangulata fonta körül lel-kiünket. Szép a józanság, gondoltam, s közben szívem fájt a szenvedély után. S a város egy-szerre egy óriási tűz-tónak tünt fel előttem, mely a belemerülésre, a kéj-ivásra, a gyönyör-fürdőre hívott. Elváltam tehát gyorsan a lány-tól, mert féltem, hogy még visszavonok min-dent, amit mondtam. Néhány pero mulva a fogaskerekű vasut széles kocsijárok ültem s vissza se néztem arra a nyaraló-erkélyre, mely-ről, tudtam, hogy rajta kikönyöklöve, egy vilá-gosruhás leány még sokáig fogja, szemével kö-vetni a kis gőzös elszálló füstjét.

(Szünet után.)

Szatmári Mór fejtegeti, hogy monarchikus elv és dinasztikus érzés szempontjából nem szavazza meg a törvényjavaslatot. Plauzibilisnek látszik, de nem igaz a többségnek az álláspontja, hogy a dinasztikus hűség követeli a civilista emelésének megszüntetését. Nincs nálunk antidinasztikus vagy antimonarchikus párt. Ő és pártja királyhű, de hazafias és nem hajlandó a tulontul megterhelni, elernyedt nemzet filléreit inproduktív kiadásokra áldozni. (Élénk helyeslés és szélsőbaloldal.) Bűnös az a kormányzati rendszer, amely valahányszor bajba kerül, a korona akaratára hivatkozik. Az egész nemzet közvéleménye elítéli a civilista emelést. (Zajos helyeslés és tetszés a szélsőbaloldal.) Nem a civilistaemelés megtagadása ütközik bele a királyhűségbe, hanem ez a törvényjavaslat rendíti meg a királyhűséget. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldaltól.) Nem nemzeti gondolatból fakadt a civilistaemelés. Hosszasan bizonyítja, hogy mellesleg, apró-cseprő dolgok indították rá a kormányt.

Olay Lajos: Nem tanácskozásképes a Ház! Huszonkilencen vagyunk! (Felkiáltások jobbról: Hát odaát hányan vannak?)

Elnök: Felfüggeszti az ülést.

Szatmári Mór a szünet után arról beszél, hogy a királyi palotát a magyar állam pénzén építették eddig is, ezentul sem a civilistából fogják fedezni az építési költségeket. A miniszterelnök a magyar társadalomban látja a hibáját annak, hogy még nincs magyar udvartartásunk; de hát csak nem gondolja, hogy az operetterzű spanyol etikett, amelyhez csak muzsika kell, befogadja a magyar társadalmat. (Élénk helyeslés a szélsőbaloldaltól.) Nem rajong a magyar udvartartásért, mert a Habsburg-házat tradíciók más gondolatvilágba vonzzák, az ő érdekviláguk idegen a nemzetétől. Megrökök rajta az egész nemzet, hogy a főhercegek, akik nem ismerik nyelvünket, felénk ne nézzenek soha, magyar pénzből kapjanak apánaszt és a mi pénzünkkel is huzzanak fizetést, mint a közös hadsereg magasrangú tisztjei.

Hock János: Igaz! Mind tábornok, nincs köztük trombitás egy sem! (Derűtség a szélsőbaloldalon.)

Elnök: Az ilyen olesó vicek lerombolják a szónok hatását! (Felkiáltások a szélsőbalról: Nagyon drága!)

Szatmári Mór: Nem szavazza meg a törvényjavaslatot, mert ennek a nemzetnek nehezen szerzett filléreit nem szabad ilyen könnyű szerrel elfecsérelni. (Hosszantartó élénk helyeslés és tetszés a szélsőbaloldalon.)

Vertán Endrének megengedik, hogy holnap beszélhessen.

(Interpellációk.)

Viád Aurél meginterpellálja a pénzügyminisztert a vajda-hunyadi vasgyárnál alkalmazott munkásoknak a vajda-hunyadi román dalokkorban való részvételtől történt eltöltése miatt, a belügyminisztert pedig az 1899. XV. törvényekik szerelmés végrehajtása tárgyában.

Elnök: Az interpellációkat kiadja a minisztereknek s az ülést délután 3 órakor bezárja.

BELFÖLD

A munkaszünet.

Budapest, július 13.

Azóta, hogy Hieronymi Károly átvette a kereskedelmi tárca vezetését, ismételten felbukkant az az aggodalom, hogy a miniszternek egyébként tartalmas programjában háttérbe szorult az az eleven szociálpolitikai szellem, amely közvetlen elődjének, *Láng Lajos*nak kormányzatát olyan szimpatikusan jellemezte. Ezt az aggodalmat voltaképp semmiféle komoly jelenség nem támogatja, sőt volt egy és más döntő bizonyíték arra, hogy Hieronymi nem fogja elejteni a szociálpolitikai tevékenység fonálát. Ilyen volt egyebek között az a faktum, hogy az új miniszter sietett reaktíválni az ipari és kereskedelmi szakosztály élén *Saterényi József* miniszteri tanácsost, a baleset-biztosításról szóló monumentális törvénytervezet szerzőjét, a Budapesti Munkaközvetítő-Intézet megalkotóját, akinek egyéniségével szorosan egybeforrott a kisipar és háziipar erőleys felkarolása, az iparfelügyelet újjászervezése, magában a minisztériumban pedig a külön munkásvédelmi ügyosztály létesítése. Ez az egyetlen faktum elég lett volna arra, hogy megszűnjék minden aggodalom a munkásbarát-közvéleményben. De voltak közvetlen, egészen hivatalos dokumentumai is annak, hogy Hieronyminak eltökélt szándéka

a szociálpolitikai alkotás felkarolása. Az újjászervezett ipartanács munkaprogramjában előkelő helyet foglaltak el a baleset-biztosítás és a vasárnapi munkaszünet rendezésének feladatai és a nemrég közzétett iparfejlesztési emlékirat is külön fejezetben utal a munkások érdekében tervezett intézkedésekre.

Ha mégis maradtak volna fenn kétségek ebben az irányban, eloszlathatja ezeket az a testes kötet, amelyet ma küldött szét a kereskedelemügyi minisztérium, s amelynek a címe: *Anyaggyűjtemény a vasárnapi munkaszüneti szabályok módosításához*. Ez az anyaggyűjtemény, amely minden szociálpolitikusnak kedves és értékes ajándék, bevezető lépés a munkaszünet kérdésének végleges, gyökeres szabályozásához. Egybefoglalja mindazt a tudnivalót, amely szükséges ahhoz, hogy a kérdésnek mostani állapota felől tájékozva legyenek s így teljes alapossággal szólhassanak hozzá mindazok, akiket illet. Az igen gazdag belföldi és külföldi anyagon kívül magában foglalja továbbá a vasárnapi munkaszünet újabb rendezésére vonatkozó kérdőpontokat is, amelyekre feleletet vár a miniszter az érdeket és véleménynyadrasra hivatott faktoroktól. A közzététel tendenciájáról a következő összefoglalás ad tájékoztatást:

Általános óhaj, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdése újabb, a tényleges viszonyokkal számoló, az érdekeltség összes tényezőinek érdekeit lehetőleg kielégítő módon oldassék meg.

Ennek a megoldásnak előkészítése két irányban szükséges. Arra nézve, hogy a fennálló törvény keretében, rendeleti uton minő intézkedések volnának tehetőek addig, míg a kérdés újabb törvényhozási rendezése lehető lesz, ami esetleg hosszabb időt vesz igénybe. És arra nézve, hogy az ez idő szerint fennálló 1891. évi XIII. t.-c. mily irányban, mily elvek alapján volna módosítandó.

Az első átmeneti, a második állandó jellegű intézkedés volna. Az a közelebbi, ez a távolabbi cél.

Mindkettő azonban a helyzet és viszonyok alapos ismeretét igényli. Nemcsak hazai, hanem külföldi vonatkozásokban is.

Ezt kívánja nyújtani ez az összeállítás.

Hazai vonatkozásban felöleli ez:

1. a hazai joganyagot, nevezetesen az 1891. évi XIII. t.-c.-et az arra vonatkozó érvényben lévő 1903. évi általános rendelettel, valamint a végrehajtás során kiadott elvi jelentőségű határozatokkal;

2. összehasonlító-táblázatot az eddig kiadott három általános jellegű rendelet egyes rendelkezéseiről, hogy a végrehajtás rendjén mutatkozó eltérések áttekinthetők legyenek;

3. a fennálló törvény- és rendeletre vonatkozólag az érdekeltség részéről emelt észrevételek és javaslatok tárgykörök szerint csoportosított összeállítását, külön oly iparágakra, amelyeknél az üzem félbeszakítása lehetetlen, külön a kereskedelmi üzletekre, a vásárokon végzett ipari munkára, az italmérsi üzletekre, a dohányelárusítási üzletekre, műhelyi és iparüzleti munkára, a pékiparra, a hírlapok munkaszünetére, az alkalmazottak felváltására, az ipari és kereskedelmi irodákra és a törvény módosítására nézve.

Az így egybeállított hazai anyagot kiegészíti az európai államok idevonatkozó törvényozásának ismertetése, amely felöleli az összes tételes rendelkezéseket, amelyekből viszont kitűnik, hogy mely európai államokban nincsen ez idő szerint törvényesen rendezve a vasárnapi munkaszünet.

A külföldi anyag részletes ismertetését két táblázat előzi meg.

Az első összehasonlítja a vasárnapi munkaszünetről szóló magyar törvénnyel Ausztria és Németország ugyanily törvényeinek rendelkezéseit.

A második ugyanezen államok ez idő szerint érvényben álló végrehajtási rendeleteinek részletes, foglalkozási ágak szerinti rendelkezését, tehát a vasárnapi napok megengedett munkára vonatkozó intézkedéseket állítja egymás mellé.

E két táblázatot követi az egyes külföldi államok vasárnapi munkaszüneti törvényhozásának rövid általános ismertetése, majd az illető államok vonatkozó törvényei, a reánk nézve ebből a szempontból fontosabb államoknál a végrehajtási rendeletek kivonatával együtt.

Igy egybeállítva a hazai és külföldi anyagot, sőt reánk nézve legfontosabb vonatkozásaiban közvetlenül össze is hasonlítva azt, az ügy újabb rendezésének iránya is könnyebben lesz megállapítható. Ezt előkészíteni vannak hivatva a már említett hazai és külföldi anyagon kívül a könyvben foglalt kérdőpontok.

Amint ebből látható, a könyv bőszeges anyaggal szolgál a nyilvános megvitatásnak. Reméljük, hogy az anyag közzététele olyan akciónak lesz a

bevezetése, amely a nagyfontosságú szociálpolitikai kérdésnek minden jogos érdeket kielégítő megoldására fog vezetni.

KÜLFÖLD

A forrongó Balkán. A balkáni dinamitárdok folytatják munkájukat. A keleti vasut mind több pontján fedeznek fel dinamitot s a bandák a tömeggyilkosságtól sem riadnak vissza. Mint egy *szófia*i távirat jelelenti, a Sandanck-féle banda a *Melnik* vidékén rémes kegyetlenkedéseket követett el. Egy egész családot úgy pusztítottak el, hogy az egyes tagoknak kiszúrták a szemét, azután petroleummal leöntötték és meggyújtották őket. Ezek a kegyetlenkedések a *Zoncsev*-féle bandák és a belső organizáció közti viszálykodás miatt történtek, a bandák most egymást pusztítják. A forrongásról *Konstantinápolyból* ezt táviratozzák:

A *gümenndsei* bandaküzdőlemben 2-án *több, mint 30 házat felgyújtottak és fosztottak ki*. A főfelügyelő csak a polgári ügyvivők útján szerzett tudomást, mert a szalonkii váli a megtörtéteket el akarta titkolni. A hibás jenidse-wardari kajmakám elmozdították és átadták a törvénynek, amit távirati körrendelettel tudattak a három vilajettel. A polgári ügyvivők helyetteseit küldték a vizsgálathoz *Gümenndese*. *Hümi* basa *Szulejman* basa hadosztálytábornokot bízta meg a hadbírószági eljárással. A jenidse-wardari kajmakám jelentése a gümenndei bandaküzdőlemből, amely szerint a tűz bombától keletkezett és 29 komitási esett el 30 közül, tévesnek bizonyult. A valódi tényállás a következő: A török hatóságok megtudva, hogy egy bolgár házbán *Gümenndese*ben *Apostol* bandafőnök alvezére, *Bozin*, hat emberrel rejtőzik, a házat körüvették. A küzdelem délután 2-től estig tartott. Mivelhogy a banda elnyomása 5 óráig nem sikerült, a *házat felgyújtották*. Az intézkedés célját nem érték el, mert nagy tűz keletkezett, *33 ház és sok áru elpusztult és 110 család hajléktalanná vált*. Az egész kár *30–35.000 font*. A tűz keletkezésében keletkezett fejtelenségben a banda elmeneült. Egy komitási megadta magát. Török részről hárman sebesültek meg. Mivelhogy a tűz és fosztogatás folytán a törököktől megsértettek legnagyobb részben görögök, az ökümenikus patriarkátus elhatározta, hogy a portánál elterjesztéssel él.

A polgári ügyvivők bentarták a monasztiri vilajet florinai kerületének *Rahova*, *Ruff* és *Armenicsko* nevű községeit, amelyek a mult évi zavargásoktól a legtöbbet szenvedtek s *406 elpusztult házat találtak*, melyek helyett szükséges hajlékról gondoskodtak.

A szalonkii-üszkübi vonal *Amatovo* nevű állomásán, mely Szalonkikötől számítva a második megállóhely, egy *tíz kilogramm dinamit tartalmas akná*t találtak. Nem nyert eddig megerősítést és valószínűtlen az a híresztelés, hogy ezt a polgári ügyvivők *Gümenndese*be utazott helyettesei ellen elkövetendő merénylet végott helyezték el. A merényletek a portán és *Yildiz*-körökben nagy izgalmat keltettek. Diplomáciai körökben azt hiszik, hogy ezek csak szélső radikális-bizottsági elemek tettei és nem a főbizottság cselekvésének ujra kezdődése, mely éppen megnyugtató direktívákat adott ki. Az események valószínűleg mégis a bolgár határintézkedések szigorítását eredményezik és a török-bolgár egyezmény végrehajtására kedvezőtlen hatással vannak. A sok halogatás után végre elhatározott leszerelést is valószínűleg újból el fogják halasztani. Elhatározták, hogy a mozgósított redif csapatok felét elbocsájtják és ezért a nizam-zászlóalj állományát erősítik és a második osztályu redifet, a hajdani ilave tiz zászlóalját újból behívják.

A *Kölnische Zeitung*nak táviratozzák *Bécs*-ből, hogy a portát végre kényszeríteni fogják a legutóbbi merényletek a *uacedóniai* vasutak szigorú őrzésére. Ehhez olyan drákói rendszabályokra lesz szükség, aminket lord *Roberts* léptetett életbe a boer háboru idején. Hogy *Törökország* a rendet helyreállítsa, ahhoz szükséges, hogy a külföldi képviselők szigorúan tartsák meg *kormányaik*nak hivatalos nyilatkozatban hangsúlyozott elveit.

Szófából táviratozzák: A Zoncevistik és a belső szervezet közt újabb heves konfliktus tört ki. Az előbbieket a belső szervezet két bandafőnökét, Sandanskijt és Caernopeft avval vádolják, hogy Macedóniában, különösen Dsumaja vidékén bolgár családok ellen kegyetlenkedéseket követtek el.

Az orosz-japán háború.

Budapest, július 13.

Az orosz vezérkar ma hivatalos jelentést küldött Pétervárra, amelyben a japánok óriási veszteségéről ad hírt. A vasárnapról hétfőre virradó éjszakán, az orosz hírforrások szerint, harmincezer embert vesztettek a japánok a Port-Arthur ellen intézett támadásukban. A nagy japán katasztrófa részleteiről még nem érkezett hír. A táviratokból csak az tűnik ki, hogy Oku is előrenyomul, Kuroki is. Oku délről halad észak felé, Kuroki pedig északról dél felé, hogy megostromolja Liaojangot és elvágja Kuropatkin visszavonulásának útját. És a döntő csata még mindig késik. Pedig Kaicsu elfoglalása után mindenki azt hitte, hogy a japánok nyomban nagy csatára kényszerítik az orosz sereget. És ez a hit jogos volt. A kaicsui ütközet előtt ugyanis ezen hely és Liaojang között állott Kuropatkin hadserege. Százhusz kilométer hosszú vonalon. Éppen ilyen szélességben torkollanak az orosz hadsereg felé a hegysegekből kivezető utak, amelyek mögött a japánok állottak. Ugy, hogy Kuropatkin nem is sejtette, hol tör reá a japán főhaderő és így nem koncentrállhatta seregét. Már most, mikor a japánok hírtelegen Kaicsura vetették magukat, azt lehetett hinni, hogy ezzel a mellékes operációval észak felől déli irányba akarták az orosz haderő egy részét csábitani, hogy Kuroki annál nagyobb biztossággal támadhasson Liaojangra és így elvágja Kuropatkin visszavonulásának útját.

De ime, napok multak el Kaicsu ostroma óta és még mindig nem érkezett hír Liaojang megtámadásáról. Közben Kuropatkin észak felé sietett és mindent elkövet, hogy Liaojang körül koncentrállja seregét. Ha ez sikerül neki, akkor tetszésétől függ, hogy elfogadja-e a döntő csatát, vagy tovább északi irányban vonuljon vissza. Ha nem sikerül, akkor persze nem térhet ki. De mi lehet vajjon az oka, hogy Kuroki ennyi időt ad ellenfelének a koncentrállásra? Mi lehet az oka, hogy nem használta fel a kedvező pillanatot, mikor aránylag csekély orosz haderő védte Liaojangot? Ezen töprengenek most sokan, kik a háborút figyelemmel kísérik, de hiába. Az bizonyos, hogy Kuroki, eddigi működése után ítélve, nem az az ember, ki a döntő pillanatokban habozik. Vagy valami nehéz technikai akadály gördült előnyomuló serege elé, vagy helytelenül ítélte meg haditervét és valami egészen mást akar, mint amit eddigi miveletei sejtettek.

Japán katasztrófa.

Pétervár, július 13.

(Hivatalos.) A vezérkar a következőket tudatja: Japán forrásból eredő hírek szerint, melyeket Alexejev helytartó vezérkarához juttattak, a japánok 11-én éjjel támadást intéztek a portarthuri orosz állásokra, de óriási veszteséggel verték őket vissza. Nagyon nehéz még megközelítőleg is

megállapítani az ellenség vesztesége számát, mely, úgy látszik, eléri a 30.000-nyi óriási számot.

Pétervár, július 13.

(Orosz távirati ügynökség.) A vezérkar jelentése megerősíti azt a hírt, hogy a japánok 10-ikéről 11-ikére való éjjel Port-Arthur ellen intézett támadásukban 30.000 embert vesztettek.

London, július 13.

Csifui jelentések szerint Port-Arthur körül minden arra mutat, hogy a nagy ostrom legközelebb meg fog kezdődni, vagy talán már meg is kezdődött. Togo flottáját több hadihajóval megerősítették, amelyet Szászobában kijavítottak és újra felszereltek. Ezek az emberek azt is beszélik, hogy száznál több szárazföldi ágyúból és az összes hajóágyúból szakadatlanul folyik a bombázás. Táviratok azt is jelentik, hogy a bombázás olyan erős, hogy már szinte elhallgattatták az orosz ágyúk egy részét. Amerikai tudósítók azt jelentik, hogy a japánok nehézágyúikból percenkint tizenhat lövést tesznek.

Fok tábornok 5-én támadást intézett a japánok jobb szárnya ellen és kiszorította őket állásukból. Az orosz vadászok Nangalinig vonultak elő. A japánok csapatokat szállítanak partra Sziaobindaonál. Port-Arthurban rendíthetetlenül biznak abban, hogy a vár nem esik el.

Togo tengernagy azt jelentette Tokióba, hogy a Novik nevű orosz cirkálóhajó, mely július 9-én a többi cirkálóhajóval hagyta el Port-Arthurt, harcképtelenné lett.

Tokio, július 13.

(Hivatalos.) Oku tábornok jelenti: A japánok veszteségét Kaiping megszállásakor e hó 5-től 7-ig 24 főre teszik. 8-án és 9-én mintegy 150 embert vesztettek a japánok.

Pétervár, július 13.

A Brsevija Vjedomoszti tudósítója jelenti Dasicsaóból 11-éről: Július 10-ikén reggel bal-szárnyunk ama szándékkal kezdett visszavonulni Kaipingről, hogy a japánokat a síkságra csalja. A japánok sokáig nem hagyták tüzéségüket akcióba lépni. A tüzéség este kezdett tüzelni. A japánok, amint azt a talált lövegrészekből megállapították, régi rendszerű kiskaliberű ágyúkból löttek. A Kaiping felé való vonulás közben a japánokat óriási veszteségek érték, különösen a folyamatosan való átkeléskor. Amikor a japánok megálltak, az oroszok visszavonultak az előbb választott állásukba.

Pétervár, július 13.

Mukden és Liaojang közt japán tisztek vezetése alatt álló 200 főnyi csunguz-banda melinnel fel akarta robbantani a vasutvonalat. A kozákok bekerítették és felkocolták a csunguzokat.

Pétervár, július 13.

Szaharov vezérőrnagy jelenti tegnapi a vezérkarnak: Az ellenség 10-én a vasut és a Haicsuból Dasicsaóba vezető ut közötti magaslatokon dél felé erődítéseket állított fel. 10-én éjjel hírszerzőink konstatálták, hogy Moalinhu és a vasuti vonal között ellenséges előőrsek állanak. Midőn a mi felderítő-osztályunk hajnalban megjelent Cinsilinpuban, az ellenség távozott Maulinpouból Suansilina irányában és a szomszédos magaslatokon bezüntették a sánchányási munkálatokat. 10-én délelőtt két lovasszázad a vasuti vonaltól nyugatra felderítő utat tett. Délelőtt 9 óra felé egy század japán katona, mely egy Jaolinsától északra fekvő magaslatról szállott le, tüzelni kezdett elővédosztályunkra, mely megszállva tartotta Csijucia-dianca falut. Midőn azonban elővédünk erősítést kapott, a japánok visszavonultak. Részünkről két lövész megsebesült, az egyik halálosan. Egy ellenséges osztályt, mely egy zászlóaljából és három lovasszázadból állott, Cinciatunban, Haitsutól északra 12 kilométernyire láttak.

Előrenyomulás.

London, július 13.

A takusáni hadsereg parancsnoka a következőket jelenti: Seregünk július 10-én Tocsio irányában nyomult előre, egy hadosztályunk pedig Tomucsegen felé vonult. Az ellenség előtűnk délkeleti irányban vonult vissza. Megtámadtuk az orosz csapatokat, amelyek rendellenül menekültek. Hadoszlopaink a következő napon Szekisziajjetől délre ostrommal bevették egy magaslatot; az ellenség erősen ellentállást fejtet ki és csak az éjjel beálltával vonult vissza. Csapatink megszállták a magaslatot és harci formációban aludtak a hegyen. Hajnalhasadtával összes csapataink együtt nyomultak előre, hogy az ellenséget Szekisziajjetől nyugatra elűzzék.

London, július 13.

Tokióból jelentik: A japánok tegnap Hájcsöng felé való előrenyomulásukban megtámadták és elfoglalták az oroszok hadállását Sinkáo (Sukó) mellett. A harc rendkívül élénk volt; a veszteségek nagyságát még nem tudják. A japánok Kajpingban erős helyőrséget hagytak hátra. A második hadsereg zöme Szungkiatengig nyomult előre. A japán előőrsek alig tíz mérföldnyire vannak Dasicsaótól délre, ahol az oroszoknak mindössze tizenegyezer emberük van. Ebben a hadseregben szibériai gyalogosok, háromezeröttszáz kozák, dragonyos és dzsidások vannak, de nagyon kevés tüzéséggel rendelkezik. Az oroszok a vasúthoz vivő utat árkokkal és drótsövényekkel elzárták.

A Daily Mail tudósítója orosz tisztektől azt hallja, hogy kétséges, vajjon az oroszok Hajesöng környékén ellenállást fognak-e kifejteni; valószínűbb, hogy Kuropatkin el fogja rendelni a stratégiai visszavonulást egészen Liaojangig, ahol minden körülmények között nagy csata lesz. Karbintól délre az első, második, harmadik és tizedik orosz hadtest áll, a tizenhetedik hadtest legközelebb érkezik oda.

London, július 13.

A Times tudósítója Kuroki főhadiszállásáról a következőket jelenti: Az oroszok jobb arcélükön egészen váratlanul élénkebb tevékenységet kezdenek kifejteni. Azt jelentik, hogy a Motienling-szoroson túl erős orosz csapatok több dombot megszálltak és hogy ezek a csapatok Sajmaci környékéről erősítéseket kapnak. Ezeket a mozdulatokat lovass csapatok fedezik. Ezeknek a hadműveleteknek nyilvánvalóan az a céljuk, hogy más hadműveleteket palástoljanak, esetleg talán az, hogy Kuropatkinnek Liaojang felé való visszavonulását fedezzék. Nem lehetetlen tehát, hogy Liaojang előtt komoly ütközet lesz.

Belső forrongás Oroszországban.

Berlin, július 13.

Pétervári jelentések szerint Orosz-Lengyelországban igen aggasztó a lakosság kedve. Arról is szó van, hogy egyesek Lengyelország helyreállításának eszméjével foglalkoznak, de ennél sokkal nagyobb baj az, hogy a parasztok nagyon föl vannak izgatva; a szocialista propaganda a munkásoknál mély gyökeret vert, de a kereskedők is el vannak keseredve, mert a kelet-ázsiai háború egészen megbénította a kereskedelmüket.

Megsemmisített orosz hadosztály.

Pétervár, július 13.

A Russkoje Slovo, melynek a neves orosz író, Dantsenko a haditudósítója, egy liaojangi táviratot közöl, mely szerint Liaojangtól északra heves harc volt, melyben igen sok orosz tiszt elesett. Ugyanazon lap külön kiadásában jelenti, hogy Rennekampff tábornok hadosztályát a japánok háromnapos harc után csaknem teljesen megsemmisítették. A lap szerint Rennekampff vérésege a leg súlyosabb csapások egyike, mely az oroszokat a háború folyamán érte.

A vladivosztoki hajóraj.

London, július 13.

A Herald pétervári tudósítója jelenti, hogy Vladivosztoki lakossága készül az ostromállapotra.

mert *Sztridlov* admirális hajóhada nem fogja a kikötőt védelmezni, hanem folytatja támadó hadműveleteit.

Berlin, július 13.

A *Lokalanzeiger*nek táviratozzák *Vladivosz*tokból: Itt nagy az aggodalom, mert egy új japán hadtestet szerveztek, amelynek az a feladata, hogy *Lincevic* tábornok seregét *Vladivosz*tokból elűzze.

Boris nagyherceg orgiái.

Páris, július 13.

Boris nagyherceg, akinek egészsége megrendült, *Kuropatkintól* engedelmet kapott, hogy elhagyhassa a főhadiszállást és *Archangelskben* várja be a további rendelkezéseket. Azt beszélik, hogy a nagyherceget büntetésből távolítják el, mert jelenléte nagy kellemetlenségeket okozott a főhadiszálláson. Hír szerint a nagyherceg *pezső* mellett orgiákat rendezett a *Vörös Kereszt apácáival* és az özvegy cárné a leghatározottabban kifejezte ezen való megbotránkozását.

HIREK

Budapest, július 13.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Junius 30-ikán új előfizetés nyílt a *Budapesti Naplóra*. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **A földmívelésügyi miniszter Erdélyben.** *Tordáról* jelentik: *Tallán* Béla földmívelésügyi miniszter, *Balogh* Vilmos és *Darányi* Béla miniszteri tanácsosok és *Nádassy* József fogalmazó kíséretében ma *Tordára* érkezett, ahol megtekintette a kincstári birtokot és a kertészetet. Gróf *Bethlen* Géza főispán a miniszter tiszteletére ebédet adott. A miniszter holnap reggel utazik *Vizaknára*.

— **Ebéd a szerb királynál.** *Belgrádból* jelentik, hogy tegnap volt az első diplomáciai ebéd *Péter* királynál. A király az idegen uralkodókra és az államfőkre mondott pohárköszöntőt. Mint a diplomáciai testület legidősebb tagja, *Dumba* osztrák-magyar követ azt felelte, hogy osztja az uralkodónak elégedettségét a Szerbia és a nagyhatalmak között fennálló és a király által is hangoztatott jó viszonyt illetőleg. A diplomáciai testület földadatát, e viszony megerősítését könnyíti a kormány konzervatív békés politikájának folytatása, mely biztosítani fogja Szerbia haladásának és jólétének rendes fejlődését. *Dumba* a királyra és a királyi családra, valamint Szerbia virágzására üritette poharát.

— **Lakoma Berzeviczy miniszter tiszteletére.** A Józsefvárosi Kör tegnap a felsőmargitszigeti vendéglőben *Berzeviczy* Albert közoktatásügyi miniszter tiszteletére társasvacsorát rendezett. *Császár* Jenő, a kör elnöke mondta az első felköszöntőt, azután dr. *Gonda* Dezső *Berzeviczyre* és *Heltai* Ferenc országgyűlési képviselőre, a kerületi bizottsági tagok elnökére üritette poharát. Végül dr. *Földes* Árpád fővárosi bizottsági tag bóffai *Hűvös* József udvari tanácsost köszöntötte föl.

— **A cár és katonái.** Miklós cár és a nagyherceg törnörökös ma *Ufan* utaztak keresztül *Szaltusz* felé vezető útjukban. A vasuti állomásnál a hatóságok fejei és a különböző nemzetiségek küldöttségei fogadták őket. Mikor a cár ezektől megtudta, hogy a közelben egy személyvonat hat katonája van, akik a turencsini csatában megsebesültek, fölkereste a vitéz harcosokat és jóakaratu szavakkal érdeklődött állapotuk iránt.

— **Lukács Béla síremléke.** Csendben és zajtalanul leplezték le a kerepesi-úti temetőben tegnap néhai *Lukács* Béla volt kereskedelmi miniszter és az 1900. évi párisi nemzetközi kiállítás magyar kormánybiztosának a székelyudvarhelyi és zalatnai kőfaragó ipari szakiskolák által készített monumentális síremléket, mely *Ligeti* Miklós szobrászművész,

Bálint és *Jámbor* műépítésszek tervei után készült. *Hieronimi* Károly kereskedelemügyi miniszter elismerését fejezte ki a művészeknek és a bizottság tagjainak, kik az emlékmű ügyében fáradoztak.

— **A tisztviselők óvadéka.** Az eddig óvadéktételre kötelezett állami tisztviselők óvadékainak visszafizetését az 1904. évi IV. törvényekik elrendelte s most *Lukács* László pénzügyminiszter e törvény végrehajtására megtette az első intézkedéseket. A pénzügyminiszter rendelkezése a számvévisések összeállítását a nyilvántartásuk alatt levő tisztviselői óvadékok jegyzékét s ezt a pénzügyminiszter elé terjesztették, aki meg fogja határozni, hogy a törvény által engedett határidőn belül sorrendben fizetessenek vissza az óvadékok.

— **A nyári menetelés.** A rekkenő hőségben magunkfajta civil úgy-ahogy segít magán, de mit csináljon a szegény katonája, akinek az előírás kánikulában is előírás? Aki az izzó hőség elől *Budára* menekül frisebb levegőért, a *Vérmező* mellett elhaladva, vigasztalódhat egy keveset, mikor a szegény katonák exercírozását látja. Borjuval a hátukon, bajonettel és puskával megterhelve, nehéz gyakorlatokat végeznek. A nap égető sugarai elől meg nem futhatnak és a mindenféle fegyverrel ellátott legények a hőséggel szemben fegyvertelenek. Verejtkezve, kívül-belül tüzelve a forrástól folytatják az übungokat, amelyek becsülhetetlen hideg időben is mihamar kimelegítik az embert. Ezt látva, a polgárlélek szinte hűs fuvallmatokat érez, hiszen ő sokkal könnyebben viseletben van, nem hajszolják, nem kergetik el mellőle az árnyékot. Bilek jut az ember eszébe, ha ezen elgondolkozik; a szegény menetelő bakák, akik felsőbb rendeltetése mentelnek bele a halálba. Lovag *Schwitzer* tábornosernagnak, a 7. hadtest parancsnokának is ez jutott az eszébe, mert rendeltetileg hagyta meg a 46. gyalogezred parancsnokságának, hogy szerencsétlenségek elkerülése végett a katonái gyakorlatok legfeljebb délelőtti tíz óráig tartanak a nyári hónapok alatt. A hadtestparancsnok szigorúan utasította a 46. gyalogezred parancsnokságát a rendelet betartására. A *szegedi* bakák sorsán könnyített *Schwitzer* tábornosernag humánus intézkedése, de a többiek? . . . Mi lesz a többiekkel, akiket nem érint ez az emberséges rendelet? . . .

— **Nyugdíjazások az államvasutaknál.**

A napokban harmincöt vasutast nyugdíjaznak az államvasutaknál, ezek között hat felügyelőt és huszonkilenc kisebb rangú hivatalnokot. A nyugdíjazás semmi összefüggésben nincs az államvasutak reorganizációjával, sem a vasuti sztrájkkal. Olyan tisztviselőkről van ugyanis szó, akik szolgálati éveikkel megérték a nyugdíjra és csak a fizetésrendezést várták, hogy nagyobb nyugdíjat huzhassanak.

— **Kinevezések a postánál.** A posta, táv-írda és távbeszélő elnökgazdátja *Kiss* Ödön főhadnagyot, *Krausz* Sándor honvédfőhadnagyot, *Hajdu* József, *Szabó* Sándor és *Mandic* Lajos posta- és távirdaségdöntőket, *Eibenschütz* Sándor, *Monus* Ferenc, *Reitinger* Pál, *Gossler* Emil, *Pál* Miksa, *Szűts* Endre, *Héjja* Gyula, *Sándorfi* Imre, *Kovácsy* Kálmán, *Botka* Dezső, *Palásty* Ferenc, *Kováts* Gyula, *Csethe* István, *Gagic* István, *Verzár* Rezső, *Skonmal* József, *Mazurek* Ernő, *Martin* János, *Petrovics* Gyula, *Szendrey* Ferenc, *Jankovics* Béla, *Novák* János, *Gerő* Géza, *Focolu* Viktor, *Kostic* János, *Kaczvinsky* Emil, *Pachota* Alfréd, *Mohátsy* István, *Kapocsy* Lajos, *Maurer* Géza, *Ivanovszky* Gyula, *Kosztolányi* Béla, *Sebestyén* István, *Bodor* Rezső, *Kiss* Ödön, *Hentschel* Károly, *Takács* Imre, *Varga* Lajos, *Dönsz* György, *Lengyel* Benő, *Lusko* István, *Spuditz* Tamás, *Tarányi* Ernő, *Ósi* Béla és *Jáko* Károly posta- és távirdagyakornokokat a X. fizetési osztályba posta- és távirdatisztekékké nevezte ki.

— **A kaszárnyai rend.** A félhivatalos *Magyar Távirati Iroda* közli: *Katonai önkénykedés* címmel egy estlap azt írja, hogy egy fővárosi kaszárnyában *Révai* Dezső kereskedőt, aki üzleti ügyben egy hadnagyhoz akart menni, egy szekerész-főhadnagy négy szuronyos katonával letartóztatta, az egyes-áristomba kísértette és ott tartotta, amíg az elhívott rendőr megérkezett, aki a kereskedőt a kaszárnyából kivette. Ezzel szemben a valódi tényállást megbízható oldalról így

adják elő: A kaszárnya területére igazolvány nélkül tilos a belépés és így a nevezettet, akinek ilyen engedélye nem volt s aki a hozzántézett kérdésre nem mondotta meg, hogy egy hadnagyhoz kíván menni, kiutasították. Szuronyos katonák már azért sem foghatták el, mert az illető szekerészlaktanyában szuronyos katonája egyáltalán nincs. De különben szurony nélküli katonák sem bántották, áristomba nem vitték, egy pillanatra sem tartóztatták le, sőt ellenkezőleg, azt mondták neki, hogy távozzék minél gyorsabban, különben rendőrt hívnak. Azonban erre sem volt szükség, mert az illető a másodszori kiutasításra el-távozott.

— **Ellopott szentkép.** Mikor ma kora reggel a kazáni öregasszonyok és ifjú szüzek az oltár elé járultak, amelyről a Szűz Anya jóságos és csodát tevő szelid nézése sugárzott mindig feléjük: egyszerre néma megdöbbenés rezzentette őket össze. A szentkép, amelynek csudatevő hatalmát nagy Oroszország minden gyermeke ismerte, amely oly sok beteg alattvalóját meggyógyította már *Atynskának* s amelyhez ezrével zarándokoltak el öles kozákok, hatalmas tengerészek, mielőtt felkeresték volna Kelet csatamezőit és vizeit: a szentkép, amely kincseket érő drágakő-keretben lógott — nem volt sehol. A retentő szerencsétlenség híre rögtön elterjedt *Kazánban*. Az asszonyok hajukat tépve, örült zokogással rohantak a *Bogodicki-kolostorba*, amelynek büszkesége volt e kép, a férfiak pedig komoran lehorgaszott fővel lépték át az istenházának küszöbét. *Babonás* lelkek megtelt rettegéssel, találgattak, vajjon mit jelentsen a csoda. Öregasszonyok és vén muzsikok csodálatos és borzalmas meséket mondtak az összegyűlt lakosságnak hasonló esetekről s azok fogvacogva hallgatták e történeteket. Valaki felfutott a toronyba és míg a többiek vad rémületben, tanácstalanul álltak egy csomóban, mint a vihartól megfélemedett juhok, hirtelen elszállottak fölöttük a vészharang kusza, kétségbeesett hangjai. S az általános pánik immár kolosszálissá növekedett méreteiben, csak a kerületi parancsnok ült nyugodtan a hivatalában rettentő füstfellegek közepett s szeszizü hangon adta ki a parancsot a sápadt zsandároknak, hogy induljanak rögtön megkeresni a zsványokat, akik elrabolták a csodatevő *Mária-képet*, vagyis a csodatevő kép kincseket érő rájáját.

A *Mária-kép*, melynek eltűnését a hívők egész Oroszországban meg fogják siratni, egyike volt a legszentebb ereklyéknek. Csodatevő erejéhez a legtöbb legenda fűződött, mindama ereklyék közt, amelyeket *Moszkva*, *Kiev*, *Cewstohov* és *Sotesajev* templomaiban őrznek. Mikor *Rettenetes* Iván meghódította a *Kazánt*, e szent kép csodatetteket vitt véghez, amit az örök nem mulasztott felkeresni. Fedetlen fővel és térdelve, szent megbánással a szivekben, égő viaszgyertyát tartva, ezen és ezen tolongtak ilyenkor a *Bogodicki-templom* felé vezető utcákon, hogy a szűz megszentelt képe előtt elpanaszolják keserveiket, irgalomért és segítségért esedezve. Évenként egyszer pedig körmenetben viszik a képet az utcákon, hogy kegyét és jóságát sugározza szét a város fölött. De eltérintve attól a csodás varázstól, amely e képhez fűződött, milliókat ért meg, már csak a kerete miatt is. Drágakövekkel, kincset érő gyémánttal, gyöngyökkel volt felkészítve a képréma, nagyobbára az orosz cárok kegyes ajándékai. *Kazán* város, ahol ez a szentképek lopás történt, 132.000 lakost számlál, a lakosság negyedrésze tatár. Nemrégiben véres összeütközés volt a tatár és az orosz lakosság között, egy mohamedán ifjú megkeresztelése miatt. Tizenkét halott maradt a csataterén és számosan megsebesültek e verekezésben, amelynek csak a

katonaság közbelépése vetett véget. A Mária-kép állását sokan a tatárok bosszújának tartják.

— **Házasság.** Báró *Solymossy* Ödön országgyűlési képviselő július 16-án tartja esküvőjét *Zichy* Angéla grófnővel, gróf *Khuen-Héderváry* Károly miniszter unokahúgával. Az esküvé *Héderváron* megy végbe.

— **Diákcsere külföldön.** A diákcsere intézménye nem ismeretlen nálunk sem. Tudjuk, amellyel meglehetősen el is vált terjedve az a szokás, hogy alföldi szülők más vidékre küldték gyermekeiket, főként német és cserébe azoknak a családoknak a gyermekeit látták el, akik az ő diákjaikat fogadták be hájukba. Ez a szokás most már kiment meglehetősen a divatból. Ellenben kezdik meghonosítani Franciaországban, még pedig nagyobb szabású formában, miről nálunk is érdemes gondolkozni. A dologról a következőket írják:

Egy *Mathieu* nevű párisi családja, aki nagyon óhajtott volna, hogy több fia jól tanuljon meg nemétől és angolul, arra a gondolatra jutott, hogy fiait diákcsere útján a nagy szünidőre németországi és angolai családoknál helyezze el, amelyeknek gyermekei viszont a francia nyelv elsajátítását végezték az ő házához jönnek. A dolog eleinte nagyon nehezen ment. Sokat kellett a lapokban hirdetni, tudakozódni, sürűben irogatni levelet, amíg végre megfelelő családok akadtak, amennyiben érthetően az is szükséges feltétel volt, hogy ezek a családok lehetőleg egyenlő rangúak és vagyonuk legyenek. *Mathieu* a maga faira vonatkozólag végre mégis megoldotta a kérdést, s ekkor hazafelé elhatározta, hogy ugyanezt más francia családok számára is lehetővé teszi. A diákcsere Párisban valóságos társulatot alapított, amely máris ötven diákot tud elhelyezni Németországban és Angliában, sőt Svéd- és Norvégországban is, ha akad francia fiú, aki a skandináv nyelveket szeretné tanulmányozni. Különben az a francia fiú egészségi okokból is mehet diákcsere útján Skandináviába. Érdekesek különben annak a diákcsere-társulatnak a kérdőívei, amelyeket az illető családoknak lelkismeretesen kell kitölteni. Kiterjednek a legaprólékosabb részletekre s azt is megkérdezik, hogy van-e erdő, folyó vagy tenger azon a vidéken, ahová a cserébe adott diák kerül; vagy kaphat-e külön szobát, hogy milyen less az ellátása, hogy mennyi a családtag, különösen a kisebb gyermekek; hogy előrelátásilag milyen fajta fiúk társaságában fogja a diák nagy szünidőjét tölteni stb.

— **Sztrájkoló matrózok.** *Fiuméből* táviratozzák: A *Cunard-Line Pannonia* nevű kiránduló-hajónak 43 matróza, néhány órával a hajónak Amerikába indulása előtt, sztrájkba állott. A kapitány azonnal jelentést tett az angol konzulnak. Néhány matróz ismét munkába állott, huszonötöt pedig kényszerítettek a hajóra való visszatérésre.

— **Új állami polgári iskola.** *Sopronban* létesítendő polgári fiúiskolára teltek az 200.000 koronát szavazott meg. Az iskolát az állam létesíti és első osztálya már az idén nyílik meg.

— **Szerelemi dráma.** Tegnap este az *Üldötton* lévő *Aranyas-zsallodában* szobát bérelt egy 69-ik gyalogrezdbeli közlegény s éjszaka egy fiatal cselédeánynyal maradt ott. A szalldóban megvesoráztak, azután nyugalomra tértek. Éjszaka két órára dörögött el abban a szobában, ahol a katonás és a cseléd megszálltak. A portás rendőrt hívott, akinek a jelentésében feltörték az ajtót. A leányt az ágyban felöltözve, holtan találták s a katona is holtan fektült a földön. Az asztalon több levelet találtak. Egy nyitott, gyászszegélyű papíron a következő sorok állottak:

Nevelők Lázár István és Kis Mari.

Megállapították, hogy a katona lőtte le a leányt, azután magát ellen fordította a fegyvert. A rendőrség most azt kutatja, hogy kik az öngyilkosok. Holttestüket a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

— **Nyári multság.** A *Miközöttök* jótékonyági asztaltársaság szegény gyermekek fölruházására 17-én táncmultságot rendez a zuglói Tábort-vendéglőben. A multság délután 3 órakor kezdődik.

— **Munkások és katonatisztek.** *Belgrádból* táviratozzák: *Kragujevacban* az ágyugyári munkások ösztetiztek a katonatisztekkel. Egy munkás megsebesült. Az ösztetizésre az adott okot, hogy szocialista munkások társai között manifestumot osztogattak, amelyben sértegetik a tiszteteket.

— **Elhamvadt falvak.** A hevesmegyei *Bodony* község égéséről rettenetes részleteket jelentenek *Parádfürdő*ről. Leégett 242 ház 700 mellékpéldével. A tűz martaléka lett a község-háza, a lelkészlak, az iskola és a templom is, melynek tornyából a harang leolvadt. A lakossági kilentizedésének minden butora, gazdasági eszközök odavesztett, ruházata elpusztult, élelmiszere elhamvadt. *Őt ember mentés közben halált látta; másdrónon* súlyosabb sérülést szenvedtek. A kár hivatalos becslés szerint *egy millió korona.* A lakosság a legnagyobb nyomorba jutott. A tüszetással s a mentésnél emberfeletti munkát végezték gróf *Wenckheim* Dénes, gróf *Szechenyi* Antal és báró *Drechsler* Gyula. *Majzik* Viktor alispán a szükséges intézkedések megtétele végett a helyszínen tartózkodik.

E napokban nagy tűz pusztított *Székszőn*. Nyolc magánház és számos középület égett le. A kárt 200.000 koronára becsülik. Még eddig nem állapították meg a tűz okát.

A *Kassa* mellett levő *Lajosforrás-fürdő*n is tűz volt ma. A fürdő gépháza és sok mellék-helyiség elpusztult.

— **Halálozás.** *Pektor* János nyugalmazott állatorvos 85 éves korában *Lenyegeltő*ban meghalt. A megbolozott 48—49-ben mint a 13. huszárezred állatorvosa vett részt a nagyvárói és isaszegi ütközetben s végre *Klapka* hadtestével ő is a komáromi várba szorult, honnét a vár feladása után szabadon bocsátották.

Özvegy rovácsi *Omasta* Szilárdné 59 éves korában *Nógrád* Hercegen meghalt.

Dobosevic Liviusz, a zimonyi rendőri bizottság vezetője tegnap *Zimonyban* meghalt.

— **A boriszlávi petróleumsztrájk.** A petróleumforrások városában kitört sztrájk napról-napra nagyobb arányokat ölt. *Boriszlávot*, mint a mai táviratok jelentik, megazálította a katonaság, úgy, hogy most egy nagy haditáborhoz hasonlít a környék. A katonaság fölött *Keiler* tábornok vette át a parancsmókaqát. Szencziócs dráma játszódott le ma a legényeg előtt. *Kisvics* hadnagy a front előtt — nem tudni, mi okból — revolverével *főbelépte* a 77. gyalogezred tizedik századának egy közlegényét. Az utászkatónák éjjel-nappal azzal vannak elfoglalva, hogy földhányásokkal megakadályozzák a petróleum ömlését a patakba és a csatornába. A felhasználatlannul kiömlő nyersanyag naponta 80—90.000 korona kárt jelent. Az utcákon folyton őrjáratok cirkálnak, amelyek különösen a bányák közelében a legveszélyesebb csoportosulást is megakadályozzák. A sztrájkolók azonban erősen tartják magukat. A tárgyalások a naftavállalkozók és a sztrájkoló munkások között nem vezettek kiegyezésre. Mintán déli 12 órakor a munkaadóktól a munka újrafelvételére kitzűzött határidő eredménytelenül telt el, megkezdtek a sztrájkoló munkások béreinek kifizetését és munkakönyveik kiadását. E miatt az utcákon valamenyivel mozgalmasabb élet volt, mint az előbbi napokon. De a rendet nem zavarták meg. A csendőrség csak egy embert tartóztatott le jelentéktelen kihágásért. A tárnákból kiömlő nyersolajnak tartótkba vezetésére szükséges munkálatokat katonai segédlettel legnagyobb részben a bányakezelésen hivatalnokai folytatják. A katonaság ismételten meghusított a sztrájkoló munkások ama törekvését, hogy a biztosító munkákat megzavarják. Sikerült a nyersolajnak tartótkba való vezetése, amivel látszólag csökkent a tüszveszelem. A munka beszüntetése miatt 1500 földolajmunkás hagyta el *Boriszlávot* és néhány nap múlva számosan követni fogják őket. A galíciai hitelbank földviaszmunkásai, akik már munkába állottak volt, tegnap este újból megkezdtek a sztrájkot. Ebben a földviaszhányásban mostanában katonai őrség van. *Daszynski* képviselő ma a boriszlávi sztrájkjányára érkezett. A sztrájkolók tegnap haterzen koronát kaptak és hire terjedt, hogy *Drohobetzben* egy fegyverkereskedésben *kétszáz revolvert vásároltak.* Holnap *Boriszlávba* várják gróf *Potozky* galíciai helytartót. A tűz kiütését csak a legnagyobb elővigyázattal lehet megakadályozni. A víz, a szabadon ömlő petróleum miatt, az egész környéken ihatatlan.

Krósnóból táviratozzák: *Rovnában* és *Rogiban* részleges, *Potokban* pedig általános petró-

leumbányamunkás-sztrájk keletkezett. A munkások eddig nem nyilatkoztak követeléseik mértékét illetőleg. A tárnák és a tuteli naftatársaságok védelmére a helytartóság intézkedett katonai segédlet kiküldése iránt, mely egy gyalogzászlóaljból és egy utászcsapatból áll. A naftatársulat, rogii tárnájában a csendőrség felügyelete alatt folytatják a munkát.

— **Alapítványok siketnémák számára.** *Dr. Samassa* József egri érsek a siketnémák hevesvármegyei intézetében öt növekedés számára oly alapítványt tett, hogy azok az intézetben állandóan bennlakjanak. *Paszthy* Endre felszentelt puspók, nagyrepeszt pedig 350 koronát küldött az igazgatóságnak, hogy mint egy alapítványi hely évi kamatából egy siketnémát vegyenek fel.

— **A szerzetes-rendek megrendszabályozása.** *Római* jelentés szerint a pápa olyan nagyfontosságú intézkedésre szánta rá magát, mely a szerzetes-rendek működését egészen más irányba fogja terelni és közelebb hozza őket eredeti hivatásukhoz. A pápa ugyanis a papi rendeknek és kongregációknak meg fogja tiltani, hogy kereskedelmi és ipari vállalkozásokat tovább is folytassák. A rendek föl fogják szolítani, hogy adják el berendezésüket, gyaraikat és gyári jegyeiket. XIII. *Leó* mar tett ehhez hasonló intézkedést, de sohasem hajtották végre, mert igen sok érdeket állt vele szemben. X. *Pius* azonban azt akarja, hogy a rendek csupán vallási dolgokkal, tanítással és a jótékony munkájával foglalkozzanak, s föltett szándéka, hogy e tervét meg is valósítja. Megemlítendő, hogy *Olaszországban* vannak egyházi rendek, amelyek minden elgondolható ipart üznek, van szállójuk, vendéglőjük, divatárúkereskedésük, kalap- és pálinka-gyárak. Ezek a rendek nagyon is érezhető versenyt csinálnak a világi iparnak. A karthauziak milliói botrányának a *Vankánra* is nagy hatással volt. A gurnandok meg valósággal kétségbe vannak esve. De hogy a karthauziak sárga és zöld sartrébe közül melyik a valódi: ezt a kérdést immár nem csupán a gasztronómia, hanem a politika is feszegeti. Az eredeti pálinka eltűnt a forgalomból, mert már kevés van belőle s ami van, azzal spekulálnak a derék szerzetesek. Ha valaki ma igazi sartrózt akar inni, kincsekért kell egy-egy kis üvegért fizetnie. Három héttel ezelőtt ugyan még lehetett kapni egy eredetileg kilenc frankba kerülő üveget tizenhat frankért, de ezek a jó idők már régen elmúltak. Az elmult pénteken ötszáz láda likórt tartottak vissza a vámtisztek a határon, valódi sartrózt. Rajta volt a bélyeg. Éppen ezért a francia állam védjegybitorlásért szándékozik perbefogni a rendet. Ezzel akarja bizonyítani, hogy a kongregációkról szóló törvény őt tette a hiroa bélyeg tulajdonosává. Az a karthauziak vagyonának egy része volt. A vagyon pedig ma már a francia államé. Megjegyzendő, hogy azt az elkobzott ötszáz üveg likórt a francia állam árverésen el fogja adatni, s az árverés hírével együtt megjelent az a hír is, hogy az ötszáz elkobzott üvegben lévő likór nem szent ital; csak az szent, mit a szerzetes-rendtől vesz az, aki sartrózt akar inni.

— **Toreadorok utra készen.** Két mesteri előadást láttunk a nagynestertől s ma következik a harmadik — az utolsó. A miniszterelnök kimondta az utolsó szót és mehetek vissza hazájukba a toreadorok. Pakkolnak is már nagyban és ma vasutra rakták lábáikat. Csak a fényes öltözetek és csudálatosképpen még néhány éles penge maradtak kívül. Ugy látszik, hogy még az utóbbiaknak is lesz dolguk a csütörtöki utolsó viadalon.

— **Képtolvajlás.** *Párisból* táviratozzák: *A Grand Palais* pincéjéből s ahol a francia közoktatásügyi minisztérium az állam részére megvásárolt képeket helyezte el, öt értékes festményt elloptak. A tolvaj a képek tömegéből gondosan kiválogatta a nagybecsűeket, és nyomtalanul eltűnt velük. *Ralli* egy vallásos képét, két *Girardet*-festményt és *Sonza Pinto* két képét vitte el a tolvaj, akit még eddig nem sikerült kinyomozni.

— **Elfogott katonaszökevény.** *Bécsuj*-helyben elfogták *Mikolics* János 66. gyalogezredbeli közlegényt, aki *Ungvárról* megszökött.

— **Egy író öngyilkossága.** Bécsből táviratozzák, hogy dr. *Mincses Boris*, a *Zeit* munkatársa tegnap attól való félelmében, hogy megőrül, agyonlőtte magát. Dr. *Mincses* Oroszországban született, de onnan már ifjúkorában menekülnie kellett politikai okokból. A Balkán-félszigetre ment és ott mint író és politikus széleskörű munkásságot fejtett ki. A *Zeit* megalakulásakor a lap kötelékébe lépett mint a Balkán-rovat vezetője s nagy dologértésével és a balkáni és szláv viszonyok beható ismeretével előkelő helyet foglalt el a bécsi zsrnalisztikában.

— **Pinoér és kaszirosné.** *Kassáról* táviratozzák: Az Európa-szállóban *Nailand Antal* győri pincér ma agyonlőtte kedvesét, *Betvay Matild* kézházi pénztárosnót, aztán önmagát lölte főbe.

— **Hazaáruló tudós.** *Lembergől* táviratozzák: *Locinski Mihály* filozófust *félsegsértés* és *hazaárulás* gyanuja alatt letartóztatták.

— **A budai ósáládi dráma.** Ifj. *Hilbert* Gusztáv reálistikai tanuló, *Hilbert* Gusztáv királyi tanácsos, pénzügyigazgató-helyettes fiát ma délután szentelték be a kerepesi-úti temető halottasházában. A koporsón többen között ott fekteték a budapesti pénzügyi tisztviselői koszorúja, a rokonoké, barátoké. A beszterlést dr. *Hankár Géza* tabáni lelkész végezte, aztán a halottat átvitték a farkasréti temetőbe s örök nyugalomra helyezték. A kereszt-utcai dráma dolgában ma helyszíni szemlét tartottak *Hilbert* lakásán annak megállapítása végett, hogy a golyók milyen irányban lövettek ki. A védő a boncolás eredménye alapján kérte *Hilbert* Rezső szabadrábra helyezését; a vizsgálóbíró a boncolásnál közreműködött szakértők véleményének beérkezése után fog ebben a kérdésben határozni.

— **Egy suáv-káplár öngyilkossága.** A francia lapok mostanság sokat foglalkoznak az első suáv-erzred egy fiatal káplárjának az öngyilkosságával. A vizsgálat azt derítette ki, hogy a szerencsétlen fiatallembert hadnagyának a kegyetlenkedései üldözték a halálába. Egyre büntették, ha nem is szolgáltatott rá okot, s ezek a büntetések megakadályozták legfőbb vágyának a teljesülését, hogy őrmester lehessen. Ezen való elkecsereése adta kezébe a fegyvert. A fort-nacionali hadbírószág, bár a hadnagyi bűnösnek bizonyult, felmentette a vád alól. A nacionalista és republikánus sajtó agyonhallgatja az esetet, de a nagy francia lapok általánosságban elismerik, hogy a tiszték tekintélye nagyon súlyyodt a francia hadseregben.

— **Az osztályorsjáték huzása.** Az osztályorsjáték mai huzásán *harmincezer koronát* nyert az 54808 számú sorsjegy; *húszezer koronát*: 48752; *tizenöt ezer koronát*: 6707; *ötezer koronát*: 50453; *kétezer koronát*: 98665 és 109984; *ezer koronát*: 88367 45077 34732 94436; *ötszáz koronát*: 30928 34044 48266 54569 92320 58639 73322 28555 32348 48420 55739 55328 78070 87166 19563 46818 48744 59861 88750 5687 8767 45688 46140 67567 73132 85126 86210 99040 100248 5324 29627 43235 43125 58705 99514 12135 68824 89967 93358 25910 44292 49556 53301 63060 67629 69443 102016 103071 számú sorsjegy.

(x) D. Fővárosi szódavizsgáló Kertész Tódornál.

Vecsey Feri titka.

London, július 8.

A mi kis Vecseynek tudvalevőleg most Londonban hangversenyez, egymásután aratja ott a diadalokat, hegedűjével elbűvöli a finnyás, kényes angol közönséget, amely pedig akár-hányszor elbuktatja a kontinens dédelgetett kedvenceit. Frank *Merry*, a nagynevű esztétikus, a *Daily Mail*ban egész nagy cikket ír róla, komoly, tartalmas cikket s a magyar közönséget bizonyosan érdekelné fogja, hogyan ítéli meg a kis gyermekművészt számottevő tekintélyek. A Frank *Merry* cikke a fenti címen ezeket mondja:

(A legnagyobb csuda.)

Hallatlan, hogy mennyi brilliáns fiatal hegedűs támadt az utolsó esztendőokban: számon tartani is nehéz őket. Ez ember visszazogdon a szép napokra, amikor még nem voltak „csodás hegedűsök”, csak becsületes, klasszikus játéko-

sok, mint Joachim és Isaye, hegyiben a Sarasate elfojtott tűzijátékaival.

Azután már hulltak az égből a hegedűsök. Először jött Kubelík és a világ csodálta technikáját. Utána Kocian és felzúgtunk: „Mi! egy másik!” Aztán jött Kriesler, Mare Hall, Dorothy Bridson, Irene Penso, Francis Macmillen, Sybil Keymer, Vecsey és Florizel von Reuter, a többi nem is említve. A felnőtt virtuózoknak a tizenegyes Vecsey komoly versenytársa s a csodák között ő a legnagyobb.

A világ hajlandó volt némi kétséggel fogadni ezeket a csuda dolgokat. Voltak legendák csudagyerekekről, de az eleven példák meglehetősen kiábrándítóak voltak. Ugy látszott, mai nap nem esnek csodák. Némely gyermek-játékos csecesmöggyögése inkább a gyerekszobába valónak bizonyult, ellenben a gyermekvédő-egyesületek titkársága gyakori nyomozásokat tartott a kegyetlenségek elkövetésének megakadályozására. Vecsey megszárított hitünket ismét. Szemünket dörzsöljük, hogy a csodák kora visszatért.

(Vecsey föllépése.)

Későn érkeve a hangversenyhez, az ajtók zárva vannak a folyó szám végéig. Az ajtó előtt egész sereg elkésett ember nyűzsög és bosszankodik. Az üvegtáblákon keresztül be lehet nézni az emelvényre, amelyen látnak, de nem hallanak, egy törpe alakot egy székre kuporodva, az álla alatt lehajlított hegedű és behajlított karja villámgyorsan mozog. A bosszúság közepette, hogy az ember lát egy hegedűt, de egy hangot se hall, fölfedezi, hogy egy előadó képességeit éppúgy meg lehet hallani látva, mint hallva. A fiu karjának oly biztos, oly gyors, oly ügyes és oly finom mozgása, mielőtt az ember egy hangot is hallott volna, rendkívüli ügyeségről és kedvességről beszél.

És most megnyitják az ajtókat. Szerencsésen bejutva, közelebbi pillantást vehetünk a fehér vászonruhába öltözött kis hetyke matróz-fiúra. Kerek, olajbarna arca van, helyes, ügyes termet és képesnek látszik, nem is nagyon kedve ellen valódnak, nátnál sokkal nagyobb fiúknak is beverni a fejét.

Igazán különös. A kísérő tiszteletteljesen hozzáhajol, megtudni, hogy hajlandó-e ismételni, a gyerek igenelve int és rákérzik. Hu! kicsoda roham! Első lépésre belevág oda, ahova csak a legvakmerőbb virtuózok merészkednek. Belerohan a nehézségek torkába. A mély futamok gyöngyöznek, mint a pezsgó, a pizzicato susterég, mint a tűzijáték ropogtyúja. Mit nem adna sok öreg játékos ezért a tűzért és merészességért! Most kettős harmóniák szállnak le a hurokról, mintha Vecseynek ez semmibe volna. De már ez igazán csuda.

(A csuda elmélete.)

Kétségtelen, a gyermek nem tárja fel a zenei érzés legnagyobb mélységeit. Beethoven fensége, Brahms zord pesszimizmusa, Csajkovszki szenvedélyes jalkiáltásai nem tartoznak kifejezésbeli képességeinek határai; ezeknek a lélekgyötrő huroknak penetése, szerencsére, felnőt művészek szabadalma. Gyerekeknek boldognak kell lenni és Vecsey zenei érzése, igen helyesen optimisztikus és feltartóztathatatlan elevevényben fejezi ki magát, amely gyöngyözik és szikrázik, teljes egészségben és napfényben. Arra a tűzre emlékezzünk, melyet a fiatal Mozartnak tulajdonítanak.

Mi a csuda titka? Meg lehet-e magyarázni a lélekvándorlás — reincarnatio — elméletével? Mindenekelőtt a dolgot nem is olyan könnyű ezzel magyarázni, mint némelyek gondolják. Ez elmélet híví a kivált lélek újraszülését legalább kétezer esztendőre teszik. Minthogy pedig a zene, amint mi ismerjük, pár száz esztendő modern művészet, Vecsey alig tanulhatta a hegedűjátékot egy kétezeresztendő hajdani létben. Aztán olyan egyszerű és üde tehetség, mint Vecseyé, jobb félretenni az asztal-elmélet beteges képzeteit és az evolúció tudományosabb elvei szerint keresni magyarázatot.

(Az evolúció elvei szerint.)

Ahhoz szó se férhet, hogy Vecseynek rendkívül kifejtett zenei lelke van. De ha ujjait e zenei lélek kalauzolja is, éppen oly igaz, hogy a virtuóz ügyessége testi képesség, mely az emberi fejlődésnek nem is haladottabb, hanem inkább primitív állapottal jár. A pusztá exekutív ügyesség az emlékező-erő és a testi erély diadala s ez mindkettő a kezdetleges ósiségű ember jellemvonása. A primitív embernek, fejletlen nyelvvel, a dolgoknak nem modern rendszerével, modern jegyzőkönyvek nélkül, reneteg memoriára volt mindenekelőtt szükség. Például, a vadember, akinek értelmi fejlettsége olyan alacsony, hogy nem tud tízig számlálni, meg tud őrizni ezer ökröt s egyet se vesz el belőlük, megbizva emlékező-képességében a marhák arcát illetőleg, — annyira ősméri mindegyiket külön-külön. A csuda fizikai erélye szintén az erdőlakó őstől származik, aki ágról-ágra kapaszkodva, megszerezte a brilliáns játékosoknak olyan kivánatos acélujjakat. Az evolucionisták elösmérik, hogy a primitív ember e tulajdonságai rendszerint megvannak a normális gyermekben s érettebb korban elenyésznek. Ezért nem tud a felnőtt hangszeret tanulni; gyermekkorában kell kezdeni, amikor emlékezetének és ügyességének teljében van.

De hát hagyjuk békén a magyarázatokat. Az elméletek szomorúak — Vecsey pedig gyönyör. Az utolsó szólónak és az utolsó újrának is vége van. A bái öltözékű előkelő tömeg, amely előbb visszafojtott lélekzettel függött hangjain, most megfrohanta az emelvényt. Öreg urak nyújtják elébe kezüket, hogy megszorítsa, szép asszonyok közelednek hozzá gyöngéd csengéssel és Vecsey könnyed, szinte üzletszerű mozdulattal nyújtja nekik arcát, hogy megcsókolják,

Igazán, furcsa világnak nézheti ezt, amelyben olyan magától jön a hegedülés és olyan könnyű tapoktat aratni.

Boldog fiu! A művészet szegénységét, küzdelmeit és könnyeit nem ismeri; ő csak a diadalról és jutalmáról tud. Mint egy igazi kiskirály, Vecsey a tapok, a diadalok világában, a nép szeretetében született.

Sz. K.

FŐVÁROS

(*) **Az omnibusz-járatok.** A július elsején életbe léptetett új társaskocsi-járatok irányítása ügyében *Csillag Benő* és *Petri Ottó* fővárosi bizottsági tagok, mint a közlekedési bizottság tagjai, a tanácshoz megkeresést intéztek, amelyben kérik, hogy az omnibusz-járatokat, a forgalommal tudósosan megterhelt Attila-körútról tereljék át az ezzel párhuzamosan haladó Árok-utótra.

A beadványban hálisan említik föl a bizottsági tagok a tanácsnak azt az intézkedést, hogy a társaskocsi-közlekedést a Krisztina-térről most már az Erzsébet-hidon át is lehetségessé tette, mert így a kevésbé vagyonos budai polgárságnak is módjában van, hogy aránylag jutányos díjért juthasson át a Belvárosba. Sajnos azonban, hogy az új közlekedéshez kötött remények nem váltak be teljesen, mert a Városliget—Krisztinátér között járó omnibusz-kocsik, a budai oldalon annyira túlterhelt vonalon közlekednek, amelyen ma már a gyalogszettel való járás is veszedelmes. Az Attila-körút ugyanis, amelyen a nagyalku omnibusz-kocsik járnak július elseje óta, ma még rendezetlen s itt-ott nagyon szűk. Az Erzsébet-hid megnyitása óta teljesen megváltozott a kocsiknak a hidakon át való közlekedése; a Lánchíd forgalma lényegesen csökkent, mondhatni, hogy a kocsik legnagyobb része, hogy az Alagut-díjakat megtakarítsa, az Erzsébet-hidon és Attila-körúton át hajtát. Ezért aztán a kocsiforgalom igen nehézkessé válik az Attila-körúton. E mellett a vilamos vasúti kocsik forgalma is tetemesen sürűbb lett július elseje óta. Az Attila-körúton közlekedő omnibusz-kocsik szakadatlan veszedelmek vannak kitűve. Ezért kéri a nevezett bizottsági tagok a járatoknak az Árok-utóba való áthelyezését.

(*) **A Haller-utcai villamos vasút.** A budapesti közúti vasút-társaság megépítette a Haller-utcai vasúti vonalát. A kereskedelem-

ügyi minisztérium a műtanrendőri bejárást holnapra, július 14-ikére rendelte el s a tárgyalás vezetőjéül Söpkész Sándor vasuti- és hajózási főfelügyelőt küldötte ki.

SZÍNHÁZ, ZENE

„Lecocq az operetről. Az utóbbi években egyre-másra keseregtek az operette hanyatlásán. Annak az operettnak az alkonyán, amely el tudott jutni tartalmával és finomságával a klasszikus mértékig is. Hát erről a kérdéstről vallatta ki a Temps egy munkatársa Charles Lecocq-ot, a hírneves operette-komponistát.

— Az operette — mondotta — ma már csak árnyéka önmagának. És éppen nagy diadalal okozták az elzúllását. Minden könnyű-emésztetű drámai munka, amelyhez egy kis muzsikát biggyesztettek: operette. Isten a megmondhatója, hogy mi mindent találtak ez alatt a cégér alatt a közönség elé. Így ölték meg lassan ezt a bájos, grációzus, érdekes zsánert, amelynek azelőtt olyan tiszta volt a stílusa. És a helyébe lépett valami felempás, se hus, se hal fajta, amelyről az ember azt sem tudja, hogy micsoda. Valahányszor modern operettet nézek végig, mindig azt hiszem, hogy egy klasszikus operettnak a jelmeznélküli próbáján vagyok. Jelmez nélkül, látványos ruhák és kelekékek nélkül nem tudok elképzelni operettet. A mai operettek zenéjéről pedig nem is szabad beszélni. Az nem az operett zenéje, hanem valami idegen alkatrész, amit ráerőszakoltak a librettóra, mint a majomra a nadrágot. Ime uram, ez az én véleményem a modern operetről. Különböztet meg ugyanezt Massenet-től vagy Saint-Saëntől. Ugyanezt fogja hallani tőlük is.

— **A Városligeti Nyári Színházban** A hét Schléinger pénteki jubilaris előadásán vendégként fellépnek: Dóri Margit, Kornai Berta, Szirmai Imre, Sziklai Kornél, Eereuzsi Károly, Tanay Frigyes és Nyárai Antal.

IRODALOM

O A veraizmus. Három évvel ezelőtt Bécsben öngyilkossá lett Vera grófnő, bánatában, hogy a völgegye azelőtt mást szeretett, mérget ivott. Esetének Németországban egész irodalma támadt, amit veraizmus néven ismernek, és azzal a kérdéssel foglalkozik: tartozik-e a férfi házassága előtt a nőnek éppen olyan hűséggel, mint ő a férfinak. Dr. Buday Dezsőnek most megjelent német könyve; *Das Recht der Liebe im vorhelichen Leben* a német írőkkel polemizál, akik a veraizmus kérdésében állást foglaltak. Gyostrovval és Bebellel szemben nagy tudományos aparattal bizonyítja, hogy a férfinak házasságelötti élete is lehet tiszta és önzetlen, mint a nőé. A magyar szerző érdekes munkája a berlini *Frauen-Rundschau* kiadásában jelent meg.

○ Negyedszázad a magyar közéletben. Most tölti be Miklós Ödön közéleti munkálkodásának huszonötödik évét. A jubilaris alkalommal barátai és tisztelői sajtó alá rendezik közgazdasági és politikai cikkeket és különféle beszédeket *Negyedszázad a magyar közéletben* címmel.

••• Modern Festők. A Franklin-Társulat *Modern Festők* című gyűjteményéből, amely magyar és idegen művészek alkotásainak háromszázötven művészi reprodukcióit tartalmazza dr. Térey Gábor magyarító szövegével, most jelent meg a hatodik füzet. Az új füzet *Deák, Ebner Lajos, Blanchés Jacques Emil, Courten Franz, Repin Jefimovics Ilja, Maris Willem és Schiff Róbert* egy-egy képét mutatja be. Megrendelhető minden könyvkereskedésben.

SPORT

••• Tátralomnicsi versenyek. (Első nap.) Holnap kezdődik a Magyar Lovaregylet által rendezett négynapos tátrai meeting. Tekintettel azon körülményre, hogy istállótulajdonosaink legnagyobb része résztvesz anyagával a tátralomnicsi versenyekben, elég szép sportra van

kilátás. Mindenesetre annyi bizonyos, hogy ez a meeting jobban fog sikerülni, mint akár a síófoki, akár a karlsbadi. Az első nap programjának kiemelkedő pontja a 16.000 koronás Tátrai-díj, melyben előreláthatólag a következő lovak fognak indulni:

	Lovagolja:
Mámor	Martinkovics
Ka'Gall	Cleminson
Tubicám	Southey
András	Bulford
Kozák	Pretzner
Darling	Baines
Angolna	Milburn
No-good	Bosckai

A szigorú papirforma alapján Ka'Gall-nak volna a legjobb esélye, de az utóbbi időben sok jót hallani a Milne-istálló képviselőjéről, Darling-ról is. Tekintve, hogy az istálló nagyobb öszszeggel fogadta, fel kell telezünk, hogy az öt éves mén nagy javulást mutathatott a munkában s nincsen kizárva, hogy a papirforma ellenére ő lesz az idei Tátra-handicap győztese. Tubicám és Mámor azok a lovak, amelyek még esélyvel bírnak. Az egyes futamokban a következőket jelöljük:

- I. Torquemada — Csrlx.
- II. Bon Annie — Kikelet.
- III. Darling — Ka'Gall.
- IV. Mind me — Degenfeld istálló.
- V. Barázdás — Tárogató.
- VI. Rózsa Lili — Curieuse.

••• Karlsbadi versenyek. (Hatodik nap.) A karlsbadi meeting holnapi programján sem szerepel nevezetesebb futam s így előrelátható, hogy az egyes futamok ezuttal is a megszokott súly méreteken fognak lefolyni. A tátra-lomnicsi versenyek is sok lovat vonnak el s így az eddigieknl is kisebb mezőnyökre van kilátás. Jelöltjeink egyébként a következők:

- I. Duna — Cake Walk.
- II. Partner — Derü.
- III. Hindostana — Fergola.
- IV. Vergissmeinnicht — Füged.
- V. Rosogiló — Figyelem.
- VI. Tiszavessző — Gulliver.

Nyiltér.

Venus-FORRÁS

hathatos szer vesegyhólyagban, nehézségek, cukorbetegség stb. ellen.

Főraktár: ÉDESKUTY L. BUDAPEST.
Forrástulajdonosok: PRUCHA KÁROLY és TSA.

Dadogást es minden beszédnapi kezesség mellett sikeresen gyógyít
SOLT LAJOS
BUDAPEST, V., BATHORY-UTCA 20. SZ.
Felvétel naponta 12—1-g. Ismertető bérmentesen és ingyen.

Rohitschi „Styria-forrás” Gyógyviz.

Gyomordaganatok és görcsök, Orvosilag Bright-féle vesegyulladás, ajánlja!
Gége- és torok-katarrhus, Gyomor- és bél-katarrhus, Huzgyavas diathesis, Cukorbetegség, Székrekedés, Kítűnő gyógy-eredmények! Nájbetegségek ellen.
Nagybani raktár Magyarország számára: Dr. Pann József Budapest, Bathory-utca 6.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán.)
Füüdőhely: április 24-től október 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bír
női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges felvétel, jutányos lakások, jó vendéglő. — Villamos vasuti összeköttetés a fővárossal.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosítási-társaság
A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.
Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.
Utánfizetési kötelezettség nélkül.
Részvényesek nincsenek.
Összes vagyon 1902. december 31-én
1,981,516,483-42 frank.
Biztosítási Allomány 1902. december 31-én
6,958,093,587-09 frank.
Magyarországi vezérigazgatóság:
BUDAPEST, IV., Andrassy-ut 20.

Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ A bankbizományos merénylője. Nemrég történt, hogy Stadler István építési rajzoló a járásbírósg tárgyalótermében merényletet követett el perbeli ellenfele, Glück Salamon bankbizományos ellen. Stadler ugyanis tárgyalás közben rásütötte Glückre a fegyverét, szerencsére azonban a bizományos vastag bugyellárisa föltartóztatta utjában a golyót. A merénylőt letartóztatták s a királyi ügyészség szándékos emberölés kísérlete miatt emelt ellene vádat. Később kintunt, hogy a budapesti törvényszék egy ízben Stadler már elmebetegnek nyilvánította, minek következtében a védelem most Stadler elmebeli állapotának újból való megvizsgálását kérte. A törvényszék ezt elrendelte.

§§ Azok a buták . . . Löwy Bernát pin-cér csalárait tárgyalta ma a budapesti királyi tábla. Az volt a vád ellene, hogy elcsalta Hahn Jozefin takarítónőtől annak összes, 116 koronát érő ékszereit, s másnap eladta az ékszereket s azok árát elmulatta. Egy ügynök közvetítésével pedig egy külvárosi koresmára alkudozott s megállapodott 900 korona vételárban. A szerződést azonban 1600 koronára állította ki s beírta, hogy 700 koronát előlegül lefizetett. Az ily módon hamisan kiállított szerződés alapján Szabó Lujzát alkalmazta felirónőül 100 korona óvadékkal s Tóth Gézát főpincérrül 150 korona óvadékkal. A károsultak panaszára a büntetőtörvényszék család büntette és vétsége miatt egy évi börtönrre és hetven korona pénzbüntetésre ítélte. Felelkezés folytán az ügy a tábla elé került, hol ma tárgyalta Löwy csalárait. Mikor az elnök azt kérdezte tőle, hogy mit tud mentiségére felhozni, cinikusan válaszolta:

— Hát csak azt, hogy miért voltak olyan buták azok . . .

A tábla ötnegyedévi börtönrre ítélte a csalót.

§§ Az elcsábított színővendék. Két évvel ezelőtt egy Wendland Kurt nevű fiatalember Budapestről Münchenbe ment, hogy ott egyetemi tanulmányait folytassa. Münchenben megismerkedett Scharsu Mária színővendékkel, vele csakhamar benső barátságát kötött s elhittette vele, hogy mihelyt tanulmányait befejezi, feleségül fogja venni. A leány bizott a fiatalember csábító szavaiban s csak akkor ébredt a keserű valóság tudatára, amikor a viszonyának gyümölese lett s Wendland a családi jelenetek elől Budapestre menekült. Scharsu Mária, akit szülői kitagadtak, nem tehetett mást, mint hogy hűtlen kedvese után Budapestre jött, magával hozván kis fiát is. Ezt azzan módját ejtette, hogy Wendlanddal találkozzék, de a fiatalember nem akart tudni többé a leányról, aki végre is kénytelen volt egy előkelő állású tisztviselőnél nevelőnői állást vállalni. Azután is több ízben irt a fiatalembernek, majd felkereste annak szüleit s tízezer márká kárpótlást kért tőlük, de eredménytelenül. Ehhez járult még, hogy Wendland közben egy másik leánnyal váltott jegyet. A szerencsétlen teremtés erre végképp elkeseredett s öngyilkossági kísérletet követett el, amelyet azonban még idejekorán megihusítottak. Fölgyógyulása után ismét levelet irt a Wendland-családnak, azzal fenyegetvén őket, hogy ha a kért összeget meg nem adják, gyilkolni fog. Erre Wendlandék feljelentést tettek ellene zsarolás kísérletének büntete miatt. Ma volt ez ügyben a tárgyalás Puscariu Gyula táblai bíró elnöklote alatt. A bíróság a vádlottat zsarolásért nyolc napi fogházra ítélte.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Ütközet felé.

Csifa, július 13.

Ma reggel Niucsvangtól délre 6 mérföldre japán kémekeket láttak. Oku tábornok 50.000 emberrel gyors lépésben vonul előre Niucsvang és Dasicsao között.

Szaharov jelentése.

Pétervári, július 13.

Szaharov tábornok jelentésében ezt mondja: Sziujan-Desicsao irányában ellenséges előrcsapatok vannak a Nanse folyó völgyében Judaiantól északra, 14 kilométerre keletre Kaitsutól, hat kilométernyire délre Csadiadantól. 11-ikének reggelig nem volt az ellenségnek előrenyomulása észrevehető Siakhotantól és a feketehegyektől. 10-ikén Dalin felől látható volt az ellenség Sziakucsuanban és Kheinben. Sziakucsuanban szemben és Khein mindkét oldalán fekvő magaslatokon ágyuk számára való futóárkok ásása volt látható. Egy orosz őrjárat Szenaju közelében 8 kilométernyire a Pakhalin-szorostól ellenséges tábornok látott a Sjunöcsöntől Föngvangcsöngbe vezető nagy országuton, ahol két gyalogos zászlóalj táborozott. Különböző ütközetben résznőről két kozák sebesült meg, kettő elveszett. Az ellenség előrcsapatataival megszállva tartja a Lankha-szorost. Tancsiapudsaiban Hudsziadtól 5 kilométernyire délre csatározás volt őrjáratok között, amelyben egy kozák elveszett, Anpinban hunhuz bandák jelentek meg, akik az előrcsapatok egy emberét megsebesítették. 11-ikén az ellenség folytatta állásának megerősítését a Maolinhu és Pinzei között elterülő magaslatok északi oldalán, egyidejűleg kiürítette a Makhundzuidsa és Jaolinoza előtti magaslatokat. Ellenséges őrjáratok voltak láthatók a Dadsiahu völgy előtt, 4 kilométernyire keletre Makhunhuidzától. Előrenyomulásukat katonáink megakadályozták. Erdanfancsin völgyében 5 kilométernyire keletre Dadsiahtól nem voltak ellenséges csapatok láthatók. A vasut mentén ellenséges gyalogság és lovasság volt látható, de határőrszemeink visszaverték azokat. Ezen a napon több rendbeli ütközetben hét katonánk megsebesült. Japán részről két ember elveszett, egyet elfogtunk. Sziujan-Dasicsao irányában ellenséges előrcsapatok voltak láthatók. Tizenegyedikén reggel Kantakhe völgyében, Kaotiatin, Tanudzai és Tancsiapudza előtt, este pedig a Kophein-Nutsiu-Szindiatin vonaltól keletre japán előrcsapatok voltak láthatók. Tizenkettőn reggel az ellenség Muhurutól a szoros felé vonult előre. Kutiasától 4 kilométernyire gyalogság csapatok és egy üteg volt látható, amelyek állást akartak foglalni és megkezdték a tüzelést Kutiaza melletti állásunkra. További részletekről eddig nem érkezett jelentés. A Dalin szoros, Sjunöcsön és Haisöng vidékén nincs változás. Az ellenség állásának bizonyos megerősítése látható a Khanliu szorostól keletre a föngvangcsöngi országot mentén. Liaojang vidékén hunhuz bandák láthatók, akikkel külső őrszemeinknek a hidakon és a megerősített helyeken összeütközéseik voltak.

TÁVIRATOK

A szófia ügyvivő.

Bécs, július 13. A *Fremdenblatt* híre szerint báró Braun kairói rendkívüli követet és meghatalmazott minisztert szemlélték ki szófia diplomáciai ügyvivővé.

Az áruló olasz tiszt.

Róma, július 13. A *Stefani*-ügynökség a következő nyilatkozatot közli: A francia nagykövetség, hogy a néhány lap által terjesztett hi-

reket megcáfolja, felhatamazást nyert, hogy kijelentse az olasz kormány előtt, hogy egy francia kormány, mint a francia vezérkar is még nevét sem hallotta *Ercolesi* századosnak és csak akkor nyertek létezéséről tudomást, midőn a nevezett tiszt letartóztatásának híre érkezett.

Az aránylagos választási rendszer.

München, július 13. A képviselőkamarában a proporcionális választások létesítésére vonatkozó Hammerschmidt-féle indítvány felett folytatott hosszabb vita után először arra nézve szavaztak le, hogy az indítványt kellőképpen támogatják-e. A szavazás eredménye az volt, hogy 59 képviselő a támogatás mellett, 68 pedig az ellen szavazott. A támogatás mellett szavaztak a svábok, a szociáldemokraták és a szabadeszélyesek, a támogatás ellen szavazott a centrum.

A francia adóreform.

Páris, július 13. A kamara megkezdi a közvetett adók tárgyalását. *Magniaude* (szocialista) azt kívánja, hogy a jövődelmi adót vegyék tárgyalás alá. Miután *Rouvier* pénzügyminiszter és *Combes* miniszterelnök megígérték, hogy ez a kérdés a kamara újabb való egybeülése alkalmával októberben tárgyalásra kerül, *Magniaude* indítványát 346 szavazattal 119 ellenében elvetették. A kamara a négy közvetett adóra vonatkozó törvényjavaslatot néhány módosítvány elvetése után 486 szavazattal 22 ellenében elfogadta.

Alkotmányrevizió.

Karlsruhe, július 13. Az első kamara valamennyi szavazattal 4 ellenében elfogadta az alkotmány revíziójára vonatkozó javaslatot és pedig a budgetre vonatkozólag a második kamara határozatainak megfelelően, úgy hogy differencia már csak a főrendek helyettesítési jogára nézve áll fenn. Az alkotmány-szervezési munka ennél fogva biztosítottan mondható.

Munkások és katonatisztek.

Belgrád, július 13. Hivatalos jelentés szerint az a verekedés, amely tegnap Kragujevában tisztelt és ottani szociáldemokrata munkások közt volt, a két fél között fennálló feszült viszony következménye. Minthogy a város utcái a király születésnapja alkalmából igen élénknek voltak, az összeütközés a közönség részvétele folytán nagyobb méreteket öltött. Mindkét fél használta fegyverét. Az itt elterjedt hírekkel szemben, hogy a verekedéseknél mintegy 100 embert megöltek vagy megsebesítettek, hivatalosan jelentik, hogy eddig csak 1 munkás megsebesülését konstatálták.

Földrengés.

Páris, július 13. Tárbesből, Agenből és Bordeauxból földrengést jelentenek.

Közigazdasági táviratok.

Páris, július 13. A szenátus elfogadta a kamara által e hó 8-ikán megszavazott törvényjavaslatot, mely a gabonának Tuniszból való vámmentes behozatalára vonatkozik.

Bécs, július 13. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) Eladatott buza tiszavidéki 9.85—10.35 K.; bántási 9.40—9.85 K.; mosoni 9.40—9.70 K. *Rozs*: tót felvidéki 6.70—7.10 uj 7.—7.20 K.; pestmegyei 6.90—7.10 K.; *Tengeri*, magyar 5.85—6.05 K. *Zab* 6.60—7.10 K., válogatott 7.60 K.

Bécs, július 13. (A *Budapesti Napló* tudóstöltőjéről.) A *déludáni magánforgalomban* a záratok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 640.25. Magyar hitelrészvény 751.—. Bécsi bankjegyesület 279.50. Union-bank 513.50. Länderbank 526.75. Osztrák-magyar államvasut részvény 425.25. Déli vasut 81.50. Elbavölgyi vasut 424.50. Északnyugati vasut-részvény —.—. Dohányrészvény 345.—. Rimamurányi vasut 495.—. Alpesi bányarészvény 427.25. Májusi járadék —.—. Magyar koronajáradék 99.45. Osztrák koronajáradék 97.15. Lombard —.—. Török sorsjegyek 128.50. Német birodalmi márka 117.40. Napoleon d'or 19.01.

Berlin, július 13. (*Gabonatözsde*.) *Buza* júliusra 174.50 márka (10.23 korona), szeptem-

berre 171.25 márka (10.05 korona). — *Rozs* júliusra 139.— márka (8.16 korona), szeptemberre 139.50 márka (8.19 korona). — *Zab* júliusra 139.75 márka (8.20 korona), szeptemberre 138.75 márka (8.14 korona). — *Tengeri* amerikai mixed júliusra 112.75 márka (6.62 korona), szeptemberre 111.50 márka (6.55 korona). — *Olaj* októberre —.— márka (—.— korona), májusra —.— márka (—.— korona). — *Spiritusz* 70 márka (árfolyam 117.80 korona per 100 márka.) Irányzat: Minden szilárd, idő szép.

Berlin, július 13. (*Tözsdei jelentés*.) Newyork tegnapi szilárdsága itt ma megnyílláskor hatás nélkül maradt. Csak amerikai vasutak indultak magasabban. A londoni tözsderől érkezett gyengébb árfolyamokról szóló jelentések és a német vasipar helyzetéről szóló kevésbé kielégítő hírek a tözsde apatikus hangulatával szemben nem tudtak hatást kelteni, mert mint eddig, úgy ezután is hiányzott a vállalkozási kedv. Bankok sem egységesek, de ártartók. Montanértékek tegnapi záróárfolyam magasságán. Belföldi járadékok nyugodtak. Spanyolok és törökök jól tartottak. Oroszok tartottak, vasutak nyugodtak. Hajózásiak lanyhák. Trust-dynamit szilárd. Közöb a forgalom nagyon szűk korlátok közt mozog. A tözsdeidő második felében átlagos nyugalom állandó árfolyamokkal. Magánleszámitolási kamatláb 2³/₈%.

Berlin, július 13. (*Esti forgalom*.) 4⁰/₈-os magyar aranyjáradék —.—. Magyar koronajáradék 97.50. Osztrák hitelrészvény 201.40. Osztrák-magyar államvasut 136.90. Déli vasut 17.60. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Osztrák bankjegy készpénz —.—. Buhstiehradi —.—. Orosz bankjegy 216.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, július 13. (A *Budapesti Napló* tudóstöltőjének távirata.) Árfolyamok májusra. *Esti forgalom*. Osztrák hitelrészvény 201.40. Osztrák-magyar államvasut 137.—. Déli vasut 17.60. Német bank —.—. Disconto —.—. Drezdai bank —.—. Berlini kereskedelmi bank —.—. Gelsenkircheni —.—. Harpeni 197.10. Laura-kohó —.—. Olasz járadék —.—. Hibernia 209.75. Az irányzat tartott.

New-York, július 13. (*Terménytözsde*.) (*Zár lat*.) *Gyapot*: New-Yorkban helyben 11.15 (11.15). Júliusra 8.80 (10.72). Okt-re 16.55 (10.59). New-Orleansban helyben 11.1¹/₂ (11.1¹/₂). — *Petroleum*: Stand white New-Yorkban 7.70 (7.80). Stand white Philadelphianban 7.65 (7.75). Refined in Cases 10.40 (10.50). Credit Balances at Oil City 1.50 (1.52). — *Zsir*: Western steam 7.35 (7.30). Rohe és Brothers 7.25 (7.25). *Tengeri* irányzata szilárd. — Júliusra 54.— (53.1/4). — Szept-re 54.1/4 (53.5/8). — Dec-re —.— (—.—). — *Buza* irányzata szilárd. — Píros ősi helyben 108.1/2 (112.—). — Júliusra 99.3/4 (98.—). Szeptemberre 88.3/8 (90.—). — Dec-re 89.7/8 (89.3/8). — Májusra —.— (—.—). — Gabona szállítási díja Liverpoolba 1.— (1.—). — *Kávé*: fair Rio 7. sz 7.1/4 (7.1/4). — Júliusra 5.85 (5.95). Okt-re 6.10 (6.10). — *Liszt*: Spring Wheat clears 3.90 (3.85). — *Cukor*: 3.1/2 —.— (—.—). — *Ón*: 26.25—26.50 (25.90—26.20). — *Réz*: 12.62—12.87 (12.62—12.87). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, július 13. (*Terménytözsde*.) (*Zár lat*.) *Buza* irányzata szilárd. Jul-ra 94.3/8 (92.3/8). Szept. 86.7/8 (86.1/8). — *Tengeri* irányzata szilárd. — Júliusra 49.3/8 (48.1/4). — *Zsir*: júliusra 6.92 (6.95). Szept-re 7.07 (7.07). — *Szalonna* short clear 7.06 (7.37). — *Sorleshus*: júliusra 11.95 (11.85). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság

Igazgatóság: Magyarországi
vezérképviselettség:

BÉCS, I., Hoher Markt 11. BUDAPEST, VI., Deák-tér 6.

(Ankerhof.) (Anker-udvar.)

Vagyon 1903. végén 160 millió kor.
Biztosítási állomány 1903. végén 120 „
Kifizetések 261 „

A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat hálalásra, kihazásitási és agkori ellátási biztosításokat, továbbá gyermekbiztosításokat nevelési járadékkal és a nélkül, melyeknél a díjfizetés a szerződés korábbi elhatározásával megszűnik, életjáradék-biztosításokat, meghatározott és olesó díjak mellett.

A társaság vagyonából Magyarországon 1903. év végén 26¹/₄ millió korona van elhelyezve, Mindennemű felvilágosítást készségesen és díjmentesen nyújtanak az Anker képviselel, kik prospektusokkal és díjtáblázatokkal költségmentesen szolgálnak.

KÜLÖNFÉLÉK

Kirákat előtt

Dús bört előtt néhány koldus csodálja
A kincseket az ablakok mögött,
Ee sok öröm van ottan egy rakásra,
Fűszerez, pompás, ízes gyönyörök,
Éhes szemükkel mindhiába róják
A meséséap, a dús kirakatot,
Nem érik el, a sok, sok drága jószág
Rájuk csak így, csak messziről ragyog.

A Tantalusz gyötrelmes, bús meséje
Ezernyi ezer új alakot ölt,
Hány Tantalust, megannyi vágytól égve,
Hordoz a hátán a szomorú föld;
Hány vágy marad örökre délibábna,
Amit lelkünk sugárszínkebe szót,
S merengve állunk, vágyó pillantással,
Bús koldusok — a kirakat előtt.

Fabula János.

¶ **Üszinte vallomások.** Néhány év előtt szokásban volt, hogy a látogatók elé albumot tettek, amelybe mindenféle kérdésekre meg kellett felelniök. Egy ilyen albumba VII. Edvárd király és Alexandra királyné — akkor még a walesi hercegné — vallomást írtak be. A herceg vallomásai így festettek:

Melyik királyt szereti legjobban? — A belga királyt.

Melyik foglalkozást szereti legjobban? — A szellem művelését.

Hol szeret leginkább tartózkodni? — A Sandwich-szigeteken.

Melyik hőst becsüli legtöbbször? — Nelsont.

Melyik költőt? — Byronot.

Melyik festőt? — Rafaelt.

Melyik író? — Macaulayt.

Melyik virágot kedveli legjobban? — A rózsát.

Melyik nevet? — Lujzát.

Mi a törekvése? — Hírnévre szert tenni vagy legalább némileg kiérdemelni.

A hercegné így vallott:

Melyik királyt szereti legjobban? — Oroszlászivü Richárdot.

Melyik királynét? — Dagmar királynét.

Melyik hőst becsüli legtöbbször? — Marborought.

Melyik költőt? — Shakespearet.

Melyik festőt? — Rubenst.

Melyik író? — Dickens.

Melyik színt szereti legjobban? — Az égszínfeket.

Melyik virágot? — A nefelejtsét.

Melyik nevet? — Edvárdot.

Hol szeret leginkább tartózkodni? — Nagybritanniában.

Mi a törekvése? — Hogy sohase ártsam magam a mások ügyeibe.

¶ **A fürdés és a tell gyomor.** Ilyenkor, a fürdőzésnél elején nagyon aktuális ez a kérdés. Gyakran hallunk hirt arról, hogy valahol a vízbe fulladt egy ember és pedig rendszerint olyan, aki nem is volt járatlan az úszásban. Ilyenkor csaknem mindig azt mondják, hogy szívszélhűdés volt a halál oka. Ebben a diagnózisban azonban nem igen lehet megbizni, mert hiszen akárhányszor erőteljes, husz-harminc éves emberek járnak szerencsétlenül, akiknek a szíve világéletben mindig egészséges volt — és a diagnózis itt is ugyanaz. Egy svájci orvos érdekesen ír erről a kérdéssel egy külföldi lapban.

— Ha figyelemmel olvassuk — írja — a helyi lapok tudósításait egy-egy ilyen esetről, amelyek szemtanuk előadása alapján készülnek, észre kell vennünk, hogy rendszerint hosszabb ideje volt az illető a vízben, amikor befulladt. Ilyenkor nagyon valószínű, hogy jóllakottan fürdött és az alsótestét erő hullámvérés rosszulletet okozott, melynek okai és következményei ugyanazok, mint a tengeri betegségnél, hogy tudniillik elszédült és hányt és pillanatra elvesztette az eszméletét és nem volt ereje ahhoz, hogy a feltoluló gyomor-medven tulajdon, talán vizet is nyelt és hirtelen megfulladt. Gyöngye hullámvérés is veszedelmes. Magamon is tapasztaltam már ezt és csak azt táncsolhatom, hogy évés után legalább három óráig senki se fürdjék. Megeshetik, hogy az ember másoknak közvetlen közelében fullad meg,

amikül, hogy bárki is segítségére siethetna. Mert az ember rendszerint segítségért sem kiálthat, vagy pedig elbizakodik az erejében, a rosszullet első jeleire rá sem hederít és nem hív segítséget. Azért még egyszer mondom: ne fürdjünk teli gyomorral!

¶ **A csókok napja.** Van egy község Romániában, ahol Szent Tódor napján országos vásár szokott lenni. Ez a vásár arról nevezetes, hogy idecsődül a vidék fiatal asszonya, valamennyi a fáje nélkül, kezében tele boroscancsóval. Aki csak találkozik velük, ihatik a borukból és megcsókolhatja őket, csak éppen hogy valami csoklye ajándékot adjon érte. Aki visszautasítja a kínálást, az nemcsak az asszonyt, hanem az egész családját megsérti vele. Mindenütt csókolóznak. Az utcán, a kocsmában, otthon. A szokás eredetét arra az időre vezetik vissza, amikor a be-betörő törökök elrabolták az erdélyi határszéleket fiatal asszonyait. A rabságból kiszabaduló asszonyok visszatértükben összecsokolóztak az ismerősökkel, s ugylátszik, hogy ezt a szokást tartották meg és gyakorolják a tódornapi vásárokon.

¶ **A képeslevelezőlapok eredetéről.** Egy angol hetilap a képeslevelezőlapok keletkezésének új forrását jelöli meg. Ezerint a német-francia háborúban jutottak először a képeskártya gondolatára. Sarthe tartományban negyvenezer francia katona táborozott akkoriban. A katonák egyre zaklatták Besanardeau odaváló papirkereskedőt, hogy hozzátartozóiknak röviden szeretnék bemutatni a vidéket, annélkül, hogy hosszú leírásokba kellene bocsátkozniok és borítékot kellene használniok, amelyet nem egykönnyen szereshetnek meg. Ekkor Besanardeauk az a gondolatát támadt, hogy levelezőlapokra ágyukat, sátrakat és más ilyesféléket rajzoltatott. Az ötlet tetszett és a levelezőlapokat elkaptokdák. Mikor a táborozás véget ért, elfelejtették a papirkereskedő ötletét is. A képeslevelezőlapok a mult század kilencvenes éveiben Ausztriában és Németországban ismét divatba jöttek, majd Angliában, amikor a postaigazgatóság megengedte, hogy magánosok-készítette levelezőlapokat is forgalomba hozhassanak. De Németországban háromszorannyi képeslevelezőlapokat küldöznek szét, mint Angliában. Csakhogy most Angliában bizonyos napokon és bizonyos vidékekre roppant sokan rándulnak ki, gyakran megtörténik, hogy valamelyik városban egyetlen napon százezernél több képeslevelezőlapokat adnak postára, amivel valóssággal a kétségbeesésbe kergetik a postahivatalnokokat.

¶ **Csontvázszállító tanárségéd.** A páduai egyetemen a napokban súlyos visszaélésnek jöttek nyomára. Az anatómiai intézet bérháznak néhány alkalmazottja már hosszabb idő óta rendes kereskedést folytatott az elhunyt szegény-betegek koponyáival és csontvázaival. A vizsgálat során az anatómiai intézet egyik termében egész láda koponyát találtak, melyek már az elküldésre voltak becsomagolva valami Cosimo Chembin nevű ember címére Florenzbe. A vizsgálat kiderítette, hogy a csontvázkereskedésnek főintézője Giacomo Checcini, az egyetem orvosi fakultásának egyik segédtanára volt, ki-ről kiderült, hogy már évek óta foglalkozott ezzel az üzlettel s még Párisba is adott el csontvázakat, amelyeket ő maga előzőleg preparált. Checcini azzal védekezik, hogy kizárólag tudományos célt akart szolgálni. Tegnapelőtt este az egyetemi polgárság népes gyűlést tartott, melyen különösen az orvostan-hallgatók vettek részt nagyszámban s felháborodással tárgyalták az ügyet.

¶ **Látogatás a labirintusban.** Középtengeri utazása közben Kréta szigetét is meglátogatta Henri de Régnier francia költő s ez alommal megfordult a labirintusban, a Minotaurus barlangjában is. Ezt az érdekes látogatását a Gauloisban így írja le:

Rozoga kocsiában rázattam magam a kno-

sosi labirintusig, amelyet a modern arkeologia tüneményes tökéletességgel tudott kihámozni a földből. Evans arkeológus, Minos birodalmának a jelenlegi tulajdonosa vezetett keresztül a temérek szobáin, folyosón, udvaron, eszlopocsarnokon, amelyeknek a tömkelegében meglepi a látogatót a bizonytalanság és az eltévedéstől való félelem. Az uton köröskörül a földre ássott nagy amforák emlékeztetnek arra a sok tobzódásra, amelyekhez ezekből az amforákól merítették a zamatos rhodusi nektárt. És az oldalukon rejtelmes felirások mutatják, hogy melyikben mi volt. Ebben knidusi olaj, ebben zantei almabor, ebben syrakuzai másolás. Mintha a jókedv istenei kacsingtatnának ki az avult köhordőkből. És itt ez a nagy trónus. Ezen ílt talán valamikori Minos, Hatalmas szemét a fal csillogó díszítésén jár-tatva és hallgatva a sok szolga jelentését, akik híru adtak mindent, ami a sok-sok szobában történik. A virrasztó harcosok csörgetik fegyvereiket és a mélységből tömpán hallatszik a fenevad bögeése, amint várja az áldozatot. És a hallgatag titkos szobában a király asszonyai öltözöknek. Kifestik pirosra az arcukat és felveszik az átlát-szó tillruhát... Az óskori falak csodálatos gondolatokat keltenek a bámészkodó vándorban...

Napirend.

Napló: Csütörtök, július 14. Római-katholikus: Karolina. — Protestáns: Karola. — Görög-ország: (június 1.) Kozma. — Zsidó: Ab 2. — Napkél: 4 óra 1 perckor. — Nyugszik: 7 óra 37 perckor. — Hold kél: 5 óra 32 perckor reggel. — Nyugszik: 8 óra 16 perckor este.

A miniszterek nem fogadjak. Oszdályosjegyek huzása. Kilenc órakor, har-madik nap.

Nemzeti Szalon nyitva 9-től este 8 óráig. Belépő-díj 50 fillér.

Könyves Kálmán-társaság művelési szalon. (Nagy-mező-utca 37. szám.) Megtekinthető egész nap díj-talanul.

Nemzeti Múzeum. Állattár nyitva 9 órától dél-után 1 óráig. A könyvtár történelmi és irodalom-történeti kiállításra megtekinthető 1 korona díj mellett 9 órától délután 1 óráig. — Néprajzi tár (Csiling-utca 3.) nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépődíj 1 korona. Növénytar (Szechenyi-utca 1. sz.) megtekinthető kutatók számára díjtalanul 9 órá-tól délután 1 óráig.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órá-tól 1 óráig.

Iparművészeti múzeum nyitva 9—1 óráig. Technológiai iparmúzeum nyitva 9—1 óráig.

Póldai intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 9—1 óráig. Belépődíj nines.

Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9—12 óráig és délután 3—6 óráig.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Akadémiás könyvtár zárva.

Egyetemi könyvtár zárva.

Memőegyesület helyiségei a Markó- és Solyom-utca sarkán, nyitva reggel 8 óráig este 6 óráig.

As agincsumi dealások és múzeum. Megtekin-thető egész nap III. ker. Ó-Buda, Külső-Szent-Endre. Helyiérdekű vasut a Pálffy-térről.

Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, Ke-reskedelmi szakkönyvtára, tudakozó-osztálya és keleti mintatára V. kerület Váci-körút 23. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítás és kereskedelem-történeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetéshez ár-útszókat is eszközöl) a városligeti iparcsmákban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénrtársaság V., Váci-körút 23. szám).

Vizállás.

	Jul. Jul. 12. 13.	meter		meter	Jul. Jul. 12. 13.	
inn	Székhiring ...	1.70 1.68	Tisza	M.-Sziget ...	0.91 0.93	
Duna	Paszta ...	2.30 2.34		Teleháza ...	0.10 0.09	
	Lék ...	0.26 0.27		V.-Nándor ...	0.82 0.83	
	Bécs ...	0.06 0.04		Tokai ...	0.56 0.58	
	Pozsony ...	1.44 1.41		Tisza-Füred ...	0.64 0.79	
	Kémsőm ...	2.21 2.17		Eszelök ...	0.73 0.79	
	Budapest ...	1.78 1.82		Csongrád ...	1.50 1.47	
	Paks ...	1.41 1.80		Eszeg ...	0.12 0.64	
	Mohács ...	2.40 2.34		T.-Becse ...	0.10 0.00	
	Gombos ...	2.70 0.00		Tisza ...	0.18 2.10	
	Ujvidék ...	2.79 2.70		Óndóva ...	0.99 0.18	
	Pancsova ...	1.52 1.43		Topolya ...	0.18 0.93	
	Orsova ...	2.12 2.08		Bodrog ...	Kemplőn ...	0.00 0.00
	Magyarfalva ...	0.30 0.20		Sajó ...	Zalica ...	1.23 1.29
Szava	Zolna ...	0.06 0.06		Hársád ...	H.-Német ...	0.12 0.12
Vág	Trencsén ...	0.00 0.25		Berettyó ...	Margits ...	0.09 0.12
	Eszeg ...	0.00 0.00		R.-Ujfalva ...	0.12 0.39	
Rába	Sz.-Gothárd ...	0.00 0.04		Kőrös	Cauca ...	0.26 0.39
	Sárvár ...	0.18 0.16			N.-Várán ...	0.31 0.31
	Győr ...	2.14 2.06			Béla ...	0.90 0.89
Dráva	Pottau ...	1.88 0.00			Tenka ...	0.80 0.83
	Zárány ...	0.72 0.00			Curanócs ...	0.00 0.00
	Burcs ...	1.34 1.84			Borosjenő ...	0.44 0.46
	Esésk ...	2.52 0.00			Békés ...	0.42 0.42
Mura	M.-szérad ...	1.85 0.80			Gyoma ...	0.52 0.54
Száva	Féreg ...	0.60 0.50			Gr.-Fehérv. ...	0.24 0.23
	Szilsek ...	0.23 0.23			Bánlyás ...	0.14 0.00
	Mitrovics ...	1.69 1.60			Körmény ...	0.00 0.00
Szamos	Deés ...	0.00 0.38			Árk ...	1.36 1.39
	Szatmár ...	0.10 0.06			Mád ...	0.42 0.78
Keszna	N.-Kajtány ...	0.00 0.00			K.-Kostely ...	0.26 0.30
Latorca	Munkács ...	0.18 0.16			Risztó ...	0.38 0.40
Laborca	Remény ...	0.00 0.02			Temesvár ...	0.88 0.89
Ung	Ungvár ...	0.12 0.12			Bécskerék ...	0.50 0.62

REGÉNY

ASSZONYOK HATALMA

Írta: GUSTAF AF GEIJERSTAM

(7)

Egyetlen pillantással ugyanis egy csintalan kék szempárt, nyúlánk, finom termetet és gyermekesen kerek, félig nyílt szájakát vettem észre. Arra észrevettem, hogy elpirult, és ebben a pillanatban a sorsom eldőlt.

Amikor másnap reggel öntudatra ébredtem, már nem voltam szabad. Szeretőhöz jutottam, s naiv, az effélekben szemben bárki másnál is tapasztalatlanabb lévén, már is azon tőprengtem, hogyan teremthetek én majd otthon szükös kezesememből.

II.

Egy kis megfontolás után azonban egyelőre kivertem a fejből ezt a tervet. És az én szokott gondtalanságommal ezt a szerelmi históriát is hagytam a maga útján, bizonyos fokig azzal a kíváncsisággal is, hogy végződik majd életnek ez az epizódja.

Szerelmes voltam, de nem úgy, hogy ne látam volna a távolságot magam, érdekeim és a kedves leány között, aki naphosszat ott ült egy cukrászbolt polca mellett, este pedig valami megbeszél helyen keresett fel vagy szobám ajtaján kopogtatott. Most, amikor már túl vagyok a dolgon, bajosan érthetem meg — de tudom, hogy ez a viszony akkor csaknem boldoggá tett, csakis azért, mert volt valakim, akit védelmezhettem, akiről gondoskodhattam és aki a maga módja szerint épp úgy szeretett. Innár másra is kellett gondolnom, nemcsak magamra és már ez is értéket ad az életnek. Eppen azért nemcsak gyöngédséget, hanem hálát is éreztem a leány iránt, aki az ifjuságát ajándékozta nekem és életnek fényt adott.

Viszonyunknak ebben az állapotában is voltak azonban természetesen olyan pillanataim is amikor világosan rájöttem, mennyire kívánatos volna, hogy ez az összeköttetés sohasem jött legyen létre vagy hogy legalább megszakihtassam és felzabadohlhassak.

Ez az érzés különösen akkor fogott el, amikor a köztünk lévő különbséget nagyon is észrevettem, például amikor arra kényserített, hogy meghallgassam összefüggéstelen fecserejét a barátjáról és azok kedveseiről, beszámolásait azokról az urakról, akik az utcán figyelmességükkel tüntették ki és haragjáról egy ismerőse ellen, aki felbosszantotta. Egyszóval a jónak és rossznak azt a műveletlen zürzavarát, amely az ő fejletlen agyát betöltötte és amelybe engem bele vont, a nélkül, hogy csak sejtette is volna, mennyire nem volt finom, vagy hogy undorodást éreztem, amikor meghallgattam.

Az ilyen alkalmakkor erős bosszúság is tudott támadni bennem a csinos külső ellen, amely olyan úrességet takart olyankor valami ürügy alatt több napra is magára hagytam.

Éreztem, hogyan ver le ez az élet és leveleket írtam, amelyben megmagyarázni próbáltam neki, hogy véget kell vetni köztünk mindennek. De mikor ezeket a leveleket el akartam küldeni, nem volt bátorságom hozzá, elégettem őket és ott ültem a kályhánál és néztem, hogyan halmozódott össze a tűzben a papir hamva, miközben éreztem, hogyan mennek füstbe összes föltett szándékaim. Oda voltam köve hozzá, mert fölkeltette a szánalmamat és mert azt képzeltem, hogy nélkülem elpusztul.

De amikor a kínos elválás a napjai után újra viszontláttam és vállamra borulva sirt, mert az őszönye megsugta neki, hogy el akartam hagyni, „ahogy minden férfi megteszi”, akkor megint meghatotta a szívemet. Éreztem, hogy ez az őszön mindig szunnyadni fog, amikor őbernek kívánám avérből, hogy kiirteam belőle a közönséges vonást, amely elűzött tőle. De nem alszik majd helyett akkor, amikor arról lesz szó, hogy két kézzel kapaszkodják bele abba, ami már egyszer az övé volt.

Kérelhetetlen világossággal láttam ezt, de igyekeztem elhárítani magamtól, ami sikerült is. Azzal a szemvedélyvel, melyet fölkeltett, nem

erősen alaptalan módon az a lány, hízogó gondolat is siklott be a lelkembe, hogy nincs jogom arra, hogy est a támasz nélkül való teremést a sorsának átengedjem. Legyőzött az a kísértés, amelyben annyi a guny az ember ellen, hogy nemcsak érezem magamat.

Alig is tudom most megérteni, hogy csakugyan én vagyok az, aki mindezt átéltem. És ha igyekszem is, hogy elmondjam életnek ezt a korszakát, a nélkül, hogy túlságosan tragikusan fogjam fel, mégis tudom, hogy úgy akkor, mint most a legborzasztóbb komolyságot jelenti rám nézve. És ez a komolyság teljesen világossá lett rám nézve azon a napon, amikor Signe tudomra adta nekem, a szeretőjének, hogy anyaság elé néz. Leírhatatlan szorongás fogott el erre. Akkor egyszer megértettem, mennyire mély volt szívemben az a reménység, hogy egyszer mégis csak megtalálom azt a nőt, akit igazán szeretni fogok s akivel ennél fogva csakugyan otthont teremthetek magamnak. Mintegy reménytelen sötétségben tűnt most el ez az álom és lett olyan lehetetlenségé, amelyre nem gondolhattam tovább.

És Brenner Hugó etől a naptól kezdve egészen más ember lett. Szlidebb és csendesebb. Gondtalansága eltűnt, de ahelyett valami deris optimizmus költözött belé, amely arra kényszerített, hogy mindent olyan boldog világításban lássak, olyan reményteljesnek és olyan jól elrendezettnek, mint ahogy egyáltalában lehetséges.

Hiszen most már megértem, hogy Signe, ha valaki azt mondta volna neki, amikor úgy ott ült és gyermekelmit varrogatott abban a számára bérelt kis szobában, hogy kedvesének még többet kellene tennie érte, mint jónak lenni hozzá és róla és gyermekéről gondoskodni, — hogy Signe akkor elsirdogált volna, amilyen ideges és szentimentális volt a szegény kicsike akkor az ő állapotában. Később azonban az ilyen tulzolt képzelődéseken maga is nevetett volna és arra kérte volna az illetőt, hogy ne csináljon bolondokat és ne hadarjon össze olyan ostobaságokat.

De Brenner Hugó, amilyen akkor volt, már csak a maga szempontjából nézte a világot. És amikor aztán hozzálátott, hogy azon gondolkodjék, mit kell tennie ebben az ügyben és mit nem, hát nemskára csak egyetlen utat látott maga előtt, amelyen becsülettel elindulhatott. Ez az ut egyenesen vezetett, mindenféle kitérés és görbülés nélkül és én is nagyon jól tudtam, még mielőtt be is vallottam volna magamnak, hogy előbb-utóbb csakis ezen az uton haladok és nem másan.

Ebben az időben ugyanis volt nekem egy erkölcsi elvem, amelyet egyszer társaságban, félig tréfből, félig komolyan mondtam ki, amely azonban most visszatért hozzám és keserves igazsággá lett.

— Ha a sors egyszer terhet rak a vállamra, reménytelen, hogy el is viselhetem.

Ebben az esetben ez a mondat magamra értelmestem, de tuloznék, ha azt mondanám, hogy az ut, amelyet akkor magam előtt láttam és amelyet az egyetlen lehetséges és helyes utnak tartottam, valami rózsával kirakott utnak tetszett volna a számomra.

Ellenkezőleg, vizsariadtam attól, hogy rálépjek és bosszas, józan tárgyalásokat folytattam magammal, amelyeknek során a világ minden ékes-szalásával kifejtettem Brenner Hugónak, a bölcsészeti dokornak, hogy számár és hogy hasonló körülmények között egyetlen ember sem járna el így, akinek helyén van az esze. Igen, annyira mentem, hogy érzékeny, félénk természetem ellenére elmondtam a dolgot egy barátomnak és tanácsot kértem tőle.

Ezenkőben — nem is először és nem is utoljára életemben — azt a tapasztalat tettem akkor, hogy az ember jól gondolja meg, mielőtt bizalmas ügyben valakihez tanácsért fordul, nehogy túlságosan leleplezze magát. Az a mód, ahogyan barátom a dolgot felfogta, ugyanis annyira elűtött attól, amit vártam tőle, hogy beszélgetésünk végén csak a röstelkedés érzése maradt meg bennem, amiért idegenre bízam magamat. Azonfelül ez a beszélgetés elidegenített öreg barátomtól, s ez az elidegenedés néhány nap alatt olyan nagy lett, hogy amaz eszincere után soha sem tudtunk többé úgy érdeklődni egymás iránt, mint azelőtt.

Kimondhatatlan lelkibajomban ezek után egyenesen Signéhez fordultam, kopogtattam az ajtaján, egészen meglepedkezve arról, hogy éjszaka van és jobb volna réd nézve, ha olyan későn nem zavarnák. Ez volt közvetlen gyümölcse barátom jó tanácsának és a magam izgatott lelkiállapotának.

A leány álomtalan és ijedten kelt fel az ágyából és megkérdezte, hogy mi történt. Rá nem hallgatva, csöndesen a szobába mentem és bezártam magam után az ajtót. De azért annyira izgatott voltam, hogy tetőtől talpig reszketttem. És miközben Signe az ő kía bodros fejét a vánkoston eligazította és félig nyitott szájjal és tóra me-reasztett szemmel, amely az alvástól még ragyogott, valami rémes hirre várt, amelynek okvetetlenül jönnie kellett, jómagam ott ültem egy széken és megindultságommal küzdöttem, amely megakadályozott abban, hogy csak egyetlen szót is erőszakoljak ki magamból.

Hogy megnéztem, amint ott feküdt, olyan gyöngédnek, olyan védtelennek és elhagyatottnak láttam, hogy a szívem, amely ugyancsak eléggé tele volt már, a haragtól hullámozott arra a gondolatra, hogy rajtam kívül mindenki kész volt arra, hogy az elvesztettek magányos és kietlen útjára tautsítsa.

— Azért jöttem, hogy megkérdezzem tőled, akarod-e, hogy feleségül vegyelek — szólaltam meg végre.

— Uristen, Hugó, mennyire megijesztettél! — hangzott a vánkosok közül.

Persze, hogy nem tudott Signe olyan hirtelen beletalálni a gondolatmenetembe. És ez a válasz, amely érzéseimmel abban a pillanatban éppenséggel nem volt összhangban, egy pillanatra kihozott a sodromból. De a következő pillanatban már térdre hullottam, két kezembe fogtam azt a szöke fejcskét és úgy kezdtem beszélni. Arról beszéltem, hogy hogyan képzelem a jövőt, mennyire képtelenség volna rám nézve, hogy valaha mást vegyek el feleségül, mint téged, gyermekemnek az anyját — mikor est kimondtam a hangom tulajradt, még ma is halloom — azután azt hiszem, még arról is beszéltem, hogy szeret, hogy én is mindig jó leszek hozzá és hogy a viszonyaim szükösek. Fejemet a keblére hajtva, nyakam körül az ő karja, így beszéltem lelkesen és azzal végeztem, hogy olyan bensőséggel kértem, hogy legyen a feleségem, mintha attól tartottam volna, hogy valami oknál fogva nemet fog mondani.

Signe bizonyára nem sokat értett abból, amit akkor mondtam, ami egyébként később gyakran megtörtént. Először is azt nem fogta fel, hogy mindaz, amit mondtam, valóság. De amikor újra meg újra megkérdezte és én ugyanannyiszor és sok csök középette arról biztosítottam, hogy mindaz, amit mondtam, az komoly, akkor hevesen átölelte a nyakamat és zokogva susogta:

— Nincs senki más, csak te. Senki, csak te ezen a nagy világon!

És sirt, ha nem a boldogságtól, hát attól a tuláradó örömtől, hogy egy csapásra a szegényből és szükégsből olyan helyzetbe jut, amely reá nézve egyenlő a legnagyobb megtiszteltetéssel, a legnagyobb üdvösséggel. Meghatottsága olyan őszinte volt, hogy csinosabbnak láttam, mint valaha, és bátorlalan is lett a gyöngédségében, mert azt tartotta, hogy azt a boldogságot, amely érte, meg nem érdemelte.

Ne csudálkozzál azon, hogy mindezt most olyan hidegvérrel tudom nézni s hogy azonfelül még beszélni is tudok róla. Hiszen most már úgy láttam őt, amilyenek végre megismertem. Ó! Akkor hevesebb volt a vérem, semmint azt most elmondhatnám neked.

Amikor annak idején Signét láttam, hogy csupa háládatosságból valósággal tüzelt és lángolt, akkor az öröme rám is átesapott. És amikor ezen az estén magányosan ültem a szobámban, akkor úgy éreztem, mintha valami nagy melegség és nyugalom venne körül, amely a külvilágot az ő hideg megfontolásaival egészen elenyészetté előlem. Azzal az érzéssel hajtottam álomra a fejemet, hogy semmit sem kívánok, ami ezen az állapotban kívül van.

Ebben a lelki állapotban teljesen boldog voltam s mint valami ifju, ragyogónak láttam a jövőt.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

— Késiratokat nem adunk vissza. —

F. A. Csáktorony. Érettségi bizonyítvány kell hozzá. — **Bécsi előfőzető.** 1. Telkes Simon miniszteri számtanácos (I. Attila-utca 85. szám) készséggel előmozdítja névmagyarosítási ügyét. 2. A kiadhatóval kívánatra elküldi. — **Tokaji gyakornok.** Budapest, V. Alkotmány-utca 11. sz. — 277.960. számú előfőzető. Orvos tanácsát kéri ki. — 32.322. számú előfőzető. Az idegenforgalmi és utazási vállalat (Budapest, Vigadó-tér 1. sz.) készséggel ad fölvilágosítást. — **Egy buzgó olvasó.** Egy budapesti ismerősét kéri meg, hogy a vonatkozó intézetben érdeklődjék. — **Ózveggy R. S.** Apróhirdetésben tegye közzé. — **X. Y. Modor,** temperamentum és izlés dolga. Egyébiránt pedig oly külsőre is, amelyből általában azt szokták következtetni, hogy az illetők csak a világ előtt mutatkoznak oly édesnek egymás iránt. Azonban észinte jóakarattal az ilyesmért az érzelmek fogatékosságára gondolni, legalább is elhamarkodott dolog. — **Körjegyző.** Ha valaki a községjegyzői minősítést akarja szerezni, annak — mint a *Magyar Közigazgatás* című hetilap írja — a középiskola nyolc osztályát kell elnyerni, azután egy évig valamely jegyzőségénél gyakorlatlan lenni. E minősítések alapján egy évig a községi közigazgatási tanfolyamot hallgatják a növendékek és ott vizsgáznak. Aki érettségét tett, arra is ez a szabály. Közigazgatási tanfolyam jelenleg nyolc van és pedig következő városokban: Budapest, Kolozsvár, Marosvásárhely, Debreczen, Kassa, Pécs, Szombathely, Nagybeskerek. Aki e jegyzői minősítést megszerzte és nagykoru, azonnal megválasztható jegyzőnek. — **Előfőzető fia.** 1. Katonaorvosi ösztöndíjat csak úgy kaphat, ha kötelezi magát, hogy az orvosi diploma megszerzése után hat évig megmarad a katonaság kötelékében. A kérvényt a közös hadügyminisztériumhoz intézte. 2. Illetőségi bizonyítvány megfelel a célnak. — **H. J. F.** Lehet bárhová. — **P. Gy.** — **R. J. Nagyszombat.** Négy középiskolai végzettséggel beléphet a bányaiskolába, hadapródiskolába, haditengerészeti akadémiába, katonai főreáliskolába, középipariskolába, felső kereskedelmi iskolába, tanítóképzőbe, zeneművészeti akadémiába, mehet bírósági végrehajtónak, telekkönyvvezetőnek, vasuti altszűnek stb. — **G. A.** Szerkesztőségünk címére írja a levelet. — **M. R.** A lap szerkesztősége (Budapest VIII., Baross-utca 59. szám.) készséggel ad fölvilágosítást. — **L. J.** Kérjen tőle magyarázatot és ettől tegye függővé a további lépéseket. — **Diák.** A kereskedelmi akadémián tanfolyama három éves. Tandij egy évre 306 korona. Első befizetés 106 korona. 2. Megállapodástól függ. — **Köbányai előfőzető.** Budapest VII., Damjanich-utca 50. szám. — **31044. számú előfőzető.** 1. Vakok budapesti intézete: VII., István-ut 95. szám; a siketnémáké: VIII., Mosonyi- és Festetics-utca sarok. Az igazgatóság készséggel ad fölvilágosítást. 2. Bármely könyvkereskedés révén megszerezheti. — **V. L.** Elme és mérték dolga. — **391904. számú előfőzető.** Csak a lapszám megnevezése után intézkedhetünk. — **H. G. E. Mezősáth.** 1. Telkes Simon miniszteri számtanácos (Budapest, I., Attila-utca 85. szám) készséggel előmozdítja névmagyarosítási ügyét. 2. Belügyminiszteri engedély kell hozzá. Az országos magyar kémiai intézet és központi vegykirületi állomás lisztfélék alkatrészeinek meghatározása és a mikroszkopikus vizsgálat félkilónként 10 koronába kerül. — **P. H. Budapest.** 1. Dr. Kohl Medárd. 2. Ilyenről nincs tudomásunk. — **Z. J. 72.** Névmagyarosítás dolgában készséggel áll rendelkezésére Telkes Simon miniszteri számtanácos (Budapest, I., Attila-utca 85. szám). — **Egri leány.** 1. Kap fizetést. 2. Most már alkalmasnak. 3. Gyógyyszereseti Hetilap: Budapest VII., Kerepesi-ut 22. szám. — **Gazdatiszt.** A hadkiegészítő-parancsnoksághoz folyamodjék ez iránt. — **Kálmán-utcai előfőzető.** Három évig kell szolgálnia, ha póttartalékba nem helyezik. — **N. K. Váci-körut 32. szám** alatt van. **302824. számú előfőzető.** A posta- és távirati tanfolyam Budapest, VII. Luther-utca 3. szám alatt van. M. kir. posta- és táviratigazgatóság van Budapesten, Kassán, Kolozsvárott, Nagyváradon, Pécsen, Pozsonyban, Sopronban, Temesvárott és Zágrábban. — **B. L.** Nem közölhető. — **K. Ó. Köled.** Aki tout les trois mondott, annak kell az atout-hetést hazavinnie. Ha partnere viszi is el, elvesztette a tout les trois. — **Mádi előfőzető.** Kezdetleges. — **Volt.** A helyes szórend ez: volt dévai lakos. Ebben azonban még nincs benne, hogy az illető már nem él, mert a volt csak azt jelzi, hogy az illető már nem lakik Déván. — **Egy előfőzető.** Az ilyen formájú közléseket egy leánynak vissza kell utasítania. Legjobb egy szóval sem reagálni a barátságos szavakra. — **298.956. számú előfőzető.** A magyaróvári gazdasági akadémia tanfolyama 2 éves. A tanév október 1-én kezdődik és két félévre oszlik. Az akadémia rendes hallgatója az lehet, akinek érettségi bizonyítványa van és igazolja, hogy egy évet töltött valamely jobb berendezésű gazdaságban. Az akadémia célja

mezőgazdaság terén magasabb szakképzettségre előkészíteni. — **M. B. Szatmár.** Képesítéshez kötött iparra csak akkor kap engedélyt, ha képesítését bebizonyítja. — **Sz. F. P.** Rágalmazás címén. — **306.983.** Az olaszországi bíróságnál kell perelnie. Sorsjegyeiről legközelebb. — **Technologus.** A bíróság megítéli a követelést. — **Pater.** Törvénybe ütköző cselekedet, ami ellen a tanfelügyelőségnek tegyen panaszt. — **A. B. 10.** A pénzügyigazgatóság révén kell az engedélyt kérni. A nevezett vállalatot nem ismerjük. — **X. Y.** A kereskedelmi és iparkamarák megkapták a vonatkozó rendeletet, kéri ki tehát a véleményét. — **Korona.** Kap nyugdíjat, az összeg a szolgálati évek számától függ. — **300.549.** A tanfelügyelőség révén járjanak el. — **Uj előfőzető.** A pénzügyigazgatóság engedelmétől függ. — **G. I. Kassa.** Felebbezze meg a pénzügyigazgatóságához. Mi nem lehetünk a hatósági eljárás bírái. — **Kereskedő.** A kereskedelmi törvényszéknél kell följelenteni a kereskedelmi miniszter legutóbbi döntése értelmében.

KÖZGAZDASÁG

A lótenyésztés. A földmívelésügyi minisztériumban **Makfalvay Géza** államtitkár elnöke alatt ma értekezlet volt a magyar delegációban tett indítvány megvalósítása kérdésében, hogy a köztenyésztés érdekében minden lovasezred legkitünőbb kancáiból 12—15 darab egyes tenyésztőknek visszaadassék. Ez értekezleten jelen voltak: a hadügyminiszter képviselőjében báró **Bothmer** lovassági tábornok, **Csipek** és **Bacsák** ezredesek, a m. kir. honvédelmi miniszter képviselőjében **Álgya Sándor** ezredes, — az országos magyar gazdasági egyesület részéről **Jeszenszky Pál**, a magyar gazdaszövetség részéről gróf **Desseffy Emil**, továbbá **Lipthay Béla**, **Beniczky Ádám**, **Hunkár Dénes**, **Graeff Jenő**, **Rónay Ernő** lótenyésztési bizottsági elnökök, **Nagy Valér** tábornok s **Lossonczy** és **Nagy** miniszteri tanácsosok.

A kereskedelmi szerződések. Rómából táviratozzák: A kereskedelmi szerződések megkötésére itt időző osztrák-magyar kiküldött **Valombrosába** utaztak, hova az olasz kiküldöttek is megérkeznek holnap.

Rómából táviratozzák: Az *Italié* közli, hogy az olasz kormány belenyugodott a *borvámklauzulának* az *Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződésből való kiküszöbölésébe*, annál is inkább, mert ily módon meg fogja akadályozni a görög bor beözönlését magas behozatali vámokkal. Ez jelentékeny dolog, mert eddig évenként 250.000 hektoliter görög bort hoztak Olaszországba. A borvám-klauzula megszüntetésével jár az, hogy Olaszország viszonyos rendszabályokkal a belföldi fogyasztást növelheti és az Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződésben más kereskedelempolitikai érdekét érvényesítheti.

Berből jelentik: Hír szerint ma este nyerneke befejezést az Olaszországgal folytatott kereskedelmi szerződési tárgyalások. A régi szerződés szeptember 17-éig marad érvényben, amikor fel van mondva. Az új szerződést a szövetségi gyűlésnek csak szeptemberben terjesztik elő elfogadásra és egyelőre azt ki sem hirdetik.

Fürdői táviradók. A kereskedelmi miniszter **Tápió-Györgyén** (Pestvármegye), **Csonapján** (Temesvármegye) és **Feketehegyi fürdőn** (Szepesvármegye) az állami postahivatalnál táviradót, **Sasváron** (Nyitramegye), **Stubicán** (Zágrábvármegye) környékbeli távbeszélő-központot és **Modor Harmonia** telepe környékbeli nyilvános távbeszélő-állomást rendeztetett be és a stubiczai környékbeli távbeszélő-központot a belföldi helyközi távbeszélő-forgalomba is bevonatta.

Fizetésektelelenségek. A bécsi *Creditoren-Verein* a következő fizetésektelelenségeket jententi: **László L.** és **M. utóadi** divatárucég **Brassó**, **Lázár Lőrinc** kereskedő **Szatmár**.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára **Budapesten** 46.50 korona pénzben, 47.50 korona áruban. — **Bécsben** a kontingentált készáru 46.60 korona pénzben, 46.80 korona áruban.

Vásárosarnok. (Vámos és Bruszt jelentése.) Hozatalaink ma kisebbek voltak és így a forgalom sem volt oly élénk, mint az előző napokon. Részleteiben a következőleg alakult

az üzlet: **Husfélék:** vidéki marhahús eleje 88—96, hátulja 96—108 korona 100 kilónként. Lehuzott sertés 110—120, sertések szalonnával 108—116 fillér kilónként. — **Vadfélék:** óz 160—180, szarvas 80—84, vaddisznó 70—90 fillér kilónként. — **Tojásban** lanya az üzlet és ma I. rendű friss telt áru 56.—57.—, gyengébb minőségű 54.—55.— koronát jegyzett eredeti lánáinkat. — **Tejtermékek:** I. rendű szűv. teavaj 170—190, jó friss főtávaj 140—150, friss tehéntúró 12—16 fillér kilónként. — **Élel-baromfi:** Rántani való csirke 1.20—1.50, sütni való 1.50—2.20, tyúk 2.20—2.60, kacs 2.—3.—, lud 3.60—4.60 korona páronként minőség szerint. — **Gyümölcsfélék:** Kajszinbarackban jó vételkedv mellett lényegesen megjavult az üzlet és ma I. rendű szines áru 16—20 fillért jegyzett kilónként. Öszibarack I. rendű 40—50, II. rendű 20—30 fillér kilónként. Nyári édes alma 12—16, árpával éró körte 10—20, Kálmán körte 20—24 fillér kilónként.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Különösen azoknak a magféléknek volt nagy keresletük, melyek a learatott gabonafélék bevetésére (tarlóban) használhatók oly célból, hogy részint ósz utóján, részint tavaszkor bő takarmánytermést szolgáltatassanak. E magvakból ugyan nem nagy a készlet, de a szükséglet fedezésére feltehetőleg elegendők lesznek. Ilyen helyzetnél, vagyis egyrészt a szükségletet, másrészt a korlátozott készleteket szem előtt tartva, a bentjegyzett magvak irányzata szilárd, bitorherét kivéve, melynek ára jelentékenyen csökkent. Mindezekből kifolyólag különös nagy érdeklődés mutatkozott muharmag, pohánka, paprikaköles, mustármag, bitorherre, lófogú tengeri és tarlórépamag iránt. Jegyzések nyersárúért 50 kilogrammonként **Budapesten:** Ószi borsó 8.—, mustármag 12.—, ószi búkköny 14.—, bitorherre 16.—18.—, muharmag 9.50, lófogú tengeri 10.—, cukorkörök 9.—, Csibehur (spergitz) 11.—, paprika-köles 8.50, tarlórépamag 44.—50.— korona.

Sertés-konzumvásári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közvághid intézése.) Július 13-án. Főhajtás összege 478 drb sertés, 6 darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 446 darab sertés, — darab süldő, összesen 924 darab sertés, 6 darab süldő. Eladott 637 darab sertés, 6 darab süldő. Eladatlan maradvány 287 darab sertés, — darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyzettek: Zsirtertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 86—91 K.-ig, II. rendű 280—350 kilogramm 84—88 fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 92—96 fillérig, fiatal közép 220—300 kilogramm 88—95 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogramm 83—88 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140—300 kilogramm —90 fillérig, süldő — fillérig, malac 40 kilogramm — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élősúlyban értendők.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, július 13.

Emelkedő irányzat mellett 52.000 méter-mázsa buza került a forgalomba, régi buza 5—10 fillérral, új buza 10 fillérral magasabb árakon.

Rozsban tartott volt az irányzat.

Tengeriben és takarmányárpában szilárd volt az irányzat.

Zabban 5 fillérral emelkedtek az árak.

Felmondott 15.000 méter-mázsa tengeri július 18-án leendő átvételre.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 5000 mm. 80 k. 9 K. 85 f., 1200 mm. 80 k. 9 K. 85 f., 1800 mm. 80 k. 9 K. 85 f., 100 mm. 79-5 k. 9 K. 77½ f., 100 mm. 79-5 k. 9 K. 77½ f., 130 mm. 79 k. 9 K. 75 f., 1200 mm. 77 k. 9 K. 50 f.

Makói: 2200 mm. 79-5 k. 9 K. 77½ f.

Pestmegyei: 200 mm. 81 k. 9 K. 70 f., 300 mm. 80 k. 9 K. 70 f., 1200 mm. 80 k. 9 K. 65 f., 2000 mm. 80 k. 9 K. 60 f., 2000 mm. 79 k. 9 K. 50 f., 150 mm. 78k. 9 K. 65 f., 150 mm. 78 k. 9 K. 35 f., 350 mm. 77 k. 9 K. 50 f.

Tolnai: 2000 mm. 75-6 k. 9 K. 52 f.

Bácskai: 200 mm. 78 k. 9 K. 45 f., 200 mm. 77-8 k. 9 K. 22½ f., 200 mm. 76 k. 9 K. 22½ f., 2700 mm. 76 k. 9 K. 50 f., 480 mm. 76-5 k. 9 K. 40 f.

Ó-Becsei: 1570 mm. 78 k. 9 K. 65 f.

T-Becsei: 4450 mm. 77-6 k. 9 K. 42½ f. **Pancsovai:** 1100 mm. 75-5 k. 8 K. 90 f., 1730 mm. 75 k. 8 K. 87½ f.

Mindegyik egyenlet békésen...
Vasnapig betöltési díj...

1904. július 14. 10

Levelbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást...

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetések díjmentesen ad...
VIII. Kerületi utca 25. sz.

Kiadónkat telefonon 54-39.

Kiadónkat telefonon 54-39.

Betöltendő állások.

Peher és ruha
áruházi felvetések. Akácfa-u.
17. a.j. 20 2/786

Állástkeresők
Ingeny kapjak az Országos
Állásügyi Közlöny, mely az
országban betöltendő válsz
munkai szakmákkal állást tel-
jesüléssel közli. Megjelen-
ik minden harmadnap. Ki-
adásihely: Budapest Józ-
sef-körút 9. 10221

Asztalos tanonc
ellátással azonnal felvétetik
Schwarz Vörösmarty-u. 19 1976

Rémzálog-tanonc
felvétetik Csengery-u. 8, Nagy
Pál. 1980

1000 korona
kavi keresetű jutás bárki, nem
ügyvéddel, otthon könnyű
szerepléstől munkával. Fi-
zika felvilágosítást utasított csak is
1. koronával ellátással mellett az
építőiparban. Értesítésként.

Állást keresők.

Gazdasszonyok
Építőipari vagy háztartás-
vezetésre keresnek fiatal, friss asszonyt,
vidékre is elmegyen. IX. ker.
Ferenccs-körút 20. ajtó 1, Hauser
Éva. 4880

Kárpitos
ajánlatos dolgozik háznál is.
Vörösmarty-u. 51. Flachs. 1927

Házak, telkek.

Élhető urilak kén-
pente, a fővárosból 10 pernyi
távolabban, környezetileg közle-
dés, telephelyesen, az urilak 400
szoba, konyha, díszkamará, fürdő-
és előszoba, nagy kert, csem-
enyével, a szőlőtöveléssel,
hivatásosoknak nagyon alkalmas.
Kiosztás három felülettel, azonnal
eladó. Bővebbi kérem. Bány-
börny-utca 12. (Vászályhegy.)

Ház
a IX. kerületben állítólag békés-
kedésnek igen alkalmas juttatva
szabó. Herold Lajos Rakos-
 utcá 6. 20785

Üzletek.

Gyümölcs.
szőlőre, fűszerezés, aszon-
nal eladó. Baross-utca 115. An-
ton Pálné. 2102

Böndölyözdel
helyiség lakással mely Budapest-
en elment legjobb helyen van
500 forint házzal mely 6000
koronát tisztán jövedelmeztet
allatát eladó. Nagy János, Cseng-
ery-utca 30. 5992

Kávécsarnok
Belváros legjobb helyen, mely
bavonta 280 forintot tisztán jö-
vedelmez, fényes berendezéssel,
buzogány, mielőtt potom aron oladó,
teljesüléssel 400 forintot előfizet.
Bővebbet Goldnád, Wesselőny-
 utca 47. 10437

Fűszerüzlet.
Andrássy-út mellett, erős
caemege és italmerezzel egy-
buzogány, 60 ft. átlagos nagy-
bevetel, tulajdonosa 18 éve
birtok, állásfoglalás végetti,
fényes berendezéssel, potom
áron megkapható, a vevő az
áru nem köteles átvenni
Bővebbet Goldnád, Wesselőny-
 utca 47. 10409

Kávéház.
főváros legforgalmasabb hely-
en, erős éjjeli és nappali
üzlet 60 ft. napi bevétellel,
tulajdonostól napközben át-
adó, az átvételhez 400 ft.
elengedő. Bővebbet Goldnád
Wesselőny-utca 47. 10407

Butor.

Szöveggyűjtés
útról eladó. Vörösmarty-u. 51.
kávéház. 1864

Nagy alkalmi vétel
butorok a leggyorsabban a leg-
drágábbá kivétel, minden el-
fogadható áron, már csak jutnia
származtat. Budapest VII.,
Erzsébet-körút 12. 10299

Élhető ház
61 szoba-, konyha- és elő-
szobával, fürdő, platinó,
olajfűtőrendszer, ebéd- és
konyhadények, ágynemű,
gáz- és villamellátás, szőlő-
bővítéssel, a vas-
rózpeltől eladó. Ferenc-
kört-utca 3. I. em. 1. Meg-
tekinthető 9-12 és 3-6-ig

Árverések

Árverések
árúszárolt vasarokról, óhról
háziokból, ebéd, rosbatorok,
tűzők, zsebkönyvek, asztalok,
könyvtársékny, perzsá és egyéb,
előszoba- és konyha-berendezések,
darabonként is, olcsón eladnak.
Szérvény-utca 29/a, földszint 3. 5889

Alig
használt matt szobabutor, dí-
vánál, kihúzó asztal és frídő
eladó. Vas-utca 1. szám. 1979

Butor
Különböző használt butorok kávé-
és ebéd, berendezések, előszobá-
szekrények, íróasztalok, könyv-
szekrények, csillárak, konyha be-
rendezés és lámpák eladó. VII.
Almássy-tér 17. sz. az új hátsó,
Lax Náthán. Szombaton sára. 2118

Pénz.

Gyors pénz
követés. Bármilyen
természeti kölcsön előleg
nélkül gyorsan kiesszőköl.
400 koronát jótálló nélkül.
Némel, Bány-utca 29. Ügy-
nőkkel felvétetek. (Vászály-
hegy.) 2136

200-400
koronát pénzügyi kezes nél-
kül bármilyen foglalkozás, ügy-
vének gyorsan kiesszőköl, kívá-
natra hoznak megköt. Lébi Lajos,
Hussár-utca 5. 2108

Pénzkölcsön
banktól, tőképességű legelőny-
sebb feltételekkel, átlagos díjaz-
ással folyósították iparosok,
kereskedők, állami és magánhiv-
atalnok, valamint a postai és köz-
szolgálat, házastársak, bérkiosztók
és minden hitelképesnek beti,
havi amortizációs törlesztéssel,
ügyintéző ingatlanokra 400 ko-
ronát kezes nélküli vidékre is.
Bielor, Dohány-utca 10. Válsz-
hegy. 2181

Gyorsan,
előkészség nélkül pénzü-
gyi nyújtást keresnek Baross-
 útca 45. Válszhegy. 2112

300.000 korona

kiadati olcsó kamai mellett
Mindennél kiadható, kinek
először szükséges van forduljon
bizalommal Király József
szélemformálási irodájához, Buda-
 pest, Erzsébet-körút 5. földsz. 7.
Vászályhegy. 10157

Pénzkölcsön
kezes nélküli 400 koronát, feljebb
kezesrel kaphatnak hitellel
egyénnek. Prívátbank azonnal.
Adler, Akácfa-u. 11. Válszhegy-
hegy. 6006

Kézpénzkölcsön
200-400 koronát kezes nél-
kül bármilyen foglalkozás
egyénnek gyorsan kiesszőköl.
ügyszintén ingatlanra vidé-
kére is, Rosenbergtől, bankbi-
zományos, Szérvény-utca 36b.
(Vászályhegy.) 6002

Pénzkölcsön
katonatisztoknak, állami,
magyar, városi és magáninté-
zmények, üzlet és nyugdíj-
előjegyzésre 20 évi törlesztés
mellett 7 százalékra. Állami al-
kalmazottaknak, gazdaságioknak,
iparosoknak és minden hitelképes
egyénnek 200 koronától, feljebb,
4 koronával törlesztéssel. Kon-
váltások bírók és bankalkalmazottak
10-50 évi előnyös törlesztéssel,
vagy felszámoló azokat 4 százalé-
kos kölcsönről, a legmagasabb
összegig, Radó Mihály bank-
bizományos, Szérvény-
 utca 11. sz. Válszhegy
caetolando. 10434

Pénzkölcsön
400 koronát kezes nélküli,
kezesekkel bármilyen nagy
összeget folyósították, vidékre
is, olcsó kamat és könnyű
viszafizetéssel, bármilyen fog-
lalkozás, hitelképes egy-
nének kaphatnak. Singer, Ká-
rly-körút 8. II. sz. (Vászály-
hegy.) 20008

Lakás-bérlés.
Egy különbejárati
teljesen fűtött, udvari
szoba azonnal kiadó. Ujlaki-
 utca 9. III. em. 20270

Elegáns szoba.
Kényelmesen bútorozott tiszta
fűtött különbejárati villa-
nyvilágítással ellátott utcai
szoba, cseméje láttán azo-
nal kiadó. Kerepesi-ut 17. I. L.

Több
kisebb és nagyobb szóp utcai és
udvari lakás, olcsón kiadó. VI.
Dálnok-utca 29. 10254

Butorozott szoba
azonnal olcsón kiadó. Dob-utca
39a. II. em. 1948

Elegáns
butorozott, teljesen elkészített
utcai szoba 15-évi kiadó. Gyár-
 uca 3. 10. 1926

Külföldbejárati,
fűtött, teljesen bútorozott szoba
azonnal kiadó. Baross-utca 36,
I. L. 1929

Ülő-ut 95, III. 66
alatt, fűtött, komplett szobában, két
utcai szoba, előszoba, konyha,
díszkamará, cselezőszoba, előkőr-
t és miatti azonnal kiadó. 6008

Elegáns
butorozott lépcsőházi bejárati
szobában lakásra kerestők. Kir-
ály-utca. 8/a. f. 2. 1977

Utcai
két szobás lakások mellett ká-
szinokkal Aréna-ut 72. szám alatt
jutányos ház mellett augusztus 1.
1-er kiadó. 10271

Különbözők.

Zálogdíjat
vennek bármilyen tárgyról. Némel
Bány-utca 30. 1818

Hűségim!
Hajlétváltó aról és kézzel. 80
pernyi fájdalom nélküli műkö-
dés után barmolvas eredmény.
Gyár-utca 2. I. em 10. 3211

Kájszinbarackot
befűzőre, asztalra és lekvárnak
való, meglegelő legjobb átlagot
nemis fajukból, 5 kilós postaköze-
rántként barmolvas nélküli 2/3
koronát utánvétellel szállít. Reza-
nyák Antal, gyümölcs mintanagy-
gazdász, Gyöngyös. 20687

5 éves szép
hámas örökbe adom, jó családhoz.
Cím József-utca 56. f. 2. 20708

Befűzéshez
válogatott nagy, legújomabb
nemis kájszinbarackot, 5
kilós kosarakban 3 koroná-
ért barmolvas nélkül Budapest
A Nyíregyháza. 20781

Underwood
trópe VII. Kemington Ed-
ison minitípusú, teljesen új,
felújított eladó. Schulhof, Ke-
rekesi-ut 62. 20801

Kávéház
porcellánokkal egész ajak be-
mólvasolással eladnak. Hajo-
s-utca 17. sz. 1943

Fordítható
karamból, legúj márványas,
díszes, egész tárgyak, eladók.
Glück Hajo-s-ut 17. 1943

3 korona
egy új hajlítási szek. Glück, VI.,
Hajo-s-utca 17. sz. Telefon 60-61.
1923

Hűtőgép!
Több évi kínkai gyártással
bíró megbízható árúlésozó elő-
föld lakások szőlőházi eladó
díjazással Ülő-ut 29. nagy kül-
nivalával szomban. 2120

Teljes
évi ruházat 60 forintért készit,
törlesztésre is Guttmann 8. VII.,
Erzsébet-körút 6. 2126

Kollák, Napellenzők,
mindennemű ablakredőnyök, has-
znált és új legelőszobák kap-
tások, szőnyegek, juttások jótál-
los mellett kaphatók. Kovács Hen-
rik, Király-utca 18.

Méz,
előszobák, szöveggyűjtés, 5 kilós
postaköz 4/2 kgr. gázta méz,
cseméje megérdemelt barmolvas
6 koroná 50 fillér utánvétellel
nagyon minőségűen és helyben
szőlőiparban. Orszá-
gos Készítési Egyesület,
Budapest VII., Darnyalak-utca 43

Zálogdíjat
fűtött, teljesen bútorozott szoba
azonnal kiadó. Baross-utca 36,
I. L. 1929

Ülő-ut 95, III. 66
alatt, fűtött, komplett szobában, két
utcai szoba, előszoba, konyha,
díszkamará, cselezőszoba, előkőr-
t és miatti azonnal kiadó. 6008

Elegáns
butorozott lépcsőházi bejárati
szobában lakásra kerestők. Kir-
ály-utca. 8/a. f. 2. 1977

Utcai
két szobás lakások mellett ká-
szinokkal Aréna-ut 72. szám alatt
jutányos ház mellett augusztus 1.
1-er kiadó. 10271

Zálogdíjat
vennek bármilyen tárgyról. Némel
Bány-utca 30. 1818

Hűségim!
Hajlétváltó aról és kézzel. 80
pernyi fájdalom nélküli műkö-
dés után barmolvas eredmény.
Gyár-utca 2. I. em 10. 3211

Kájszinbarackot
befűzőre, asztalra és lekvárnak
való, meglegelő legjobb átlagot
nemis fajukból, 5 kilós postaköze-
rántként barmolvas nélküli 2/3
koronát utánvétellel szállít. Reza-
nyák Antal, gyümölcs mintanagy-
gazdász, Gyöngyös. 20687

5 éves szép
hámas örökbe adom, jó családhoz.
Cím József-utca 56. f. 2. 20708

+ INGYEN +

Az érnasztva, mint barmolvas külföldi barmolvas legújabb meg-
jelent rendkívül érdekes tartalma, több ezer ábrával és bő
magyarosítással ellátott árjegyzéssel.

Universal sérvkötők pártolások, és gumm-
nyomással a legna-
gyobb sérv is elidőztethető, az árjegyzék a különféle sérvkötő b-
vebb magyarosítással szolgol.

GUMMI halálhűgő, sdi szerek, bő magyarosítással és
használati útmutatóval. — 20 koroná megren-
désnél egszálék engedélymentesen.

Műkezek, műlábak műtörtek, társak, egy-
neztörtek, gummitörtek, egy-
neztörtek pontos utastással és leírással.

Az árjegyzék köeli az „első segély” leírását. Nemtörte-
nyek csopéshoz és parválalatos kapuhoz.

Betegápolási cikkek külön-külön cselezőve-
ző magyarosítással. —

BETEGTŐL SZÉKEL.

Cím:

Magyar orvosi műszertár
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32,
(a Rókus kórházal szemben).

A vöröm keresetre ügyeljünk!

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP IAN PAP IAN PAP IAN

1 szeveshajtott vasgy 8 db	10.00	1 södrönyből ággyel 5.00	5.00
1 kivethető matraccal	1.80	1 tengriű matraccal	4.50
1 rouge paplan	2.80	1 áfrói	5.00
1 szőnyeg	3.80	1 léssér	12.00
1 chachur paplan	3.80	1 alakk kőper függő	1.50
1 szőnyeg	4.80	1 konyha	1.50
1 asztal cseméje	4.80	1 gyapja	4.50
1 selyem asztal paplan	8.50	3 ág, 1 asztaltörő bevon	5.50
1 fodras anyam any. papl.	15.50	2, 1 gyapja	5.50
1 jó vaston paplan lepedő	3.00	1 nagy szobabonyó	2.50
1 szőnyeg	4.80	1 ággyel	3.30
1 fennel ágytakaró polkó	2.50	1 ággyel	0.85
1 gyapja	5.50	1 tapestrá gyűjtő	1.50
1 jó konyha	4.80	1 mir. jó fűszárog	-40
1 töl papkő	4.80	1 mir. fűszárog	-40
1 szép fali szőnyeg	7.50	1 mir. fűszárog	-75

GIGHNER JÁNOS paplan, matraccal, és kárpitokra
gyáros, szőnyeg, függöny,
vasbutor stb. nagy rakára

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzék kívánatra ingyen és barmolvas küldök. Vidék megren-
désnek pontosan eszközöltek, nem teszek árú kiosztást, csak
összeállítás.

FÉRFI és NŐI
nemi betegségek,
fertőzőanyag (impotencia) alapos gyógykezelésre legjob-
ban ajánljuk

DR. KAJDACS

v. os. és kir. ezredorvos és kórházi főorvost.

Rendel: 9-4-ig, este 7-8-ig.
Budapest, IV., Kiglyó-u. 5. (Klotild-pal. I. em.)
Leveli útján is biztos gyógykezelés.

*** Párisi különlegességek. ***

Párisban idősemm alkalmával barmolvasom a
legújabb eredeti párisi modellekkel és így
abban a helyben vagyok, hogy a legkény-
sebb igényeket is kielégíthetem. Minden
nám vasarokról cipőkről 1 évirás-
beli jótállás vállalok, hogy a
felsőbb repedés ki van zárva,
ha GUZI-kendőseivel
bemeni, idő előtti el-
szakadása esetén
ingyen megújítom.

Minden vidéki rendelést vagy teljesen portmentes-
en vagy kívánatra 1 pár elegáns cipő számait mellőzve
ingyen. Nem megfelelőül kienekélek vagy a pénzt vissza-
adom. 206

Hogy mindenki meggyőződjék világírni GUZI-kendősem
jóságáról, mindenki ki címet velem közli, 1 tegyel GUZI-
kendősem és több száz eredeti fényképfelvétellet ellátott
árjegyzékek küldöm ingyen és barmolvas. — Legpontos-
sabb mérték, ha harisnyában egy papirra állva a
lábtalp körvonalát lerajzoljuk.

Párisi dívát elegáns sörvő,	fr
fűző, v. gombos, selyem-	
béllel, női	4.20
Kivágott kátszósz szalag- lá v. énom bőrpöpl.	2.00
Gyermekcipő, magas, 3 évig	1.00
Zergebőr, magas, gyermek, fűző, szőgastalp, 7 évig	2.00
1.80, 2-10 évig	2.00

AGULÁR IGNÁC
Budapest, VII., Kerepesi-ut 30/a sz.
a Rókus-kórház templomával szemben.

BUTOROK.

Háló-, ebéd- és szalon-butorok, egy kémszószert, mint részlet
székre árlemezés nélkül, olcsón mint barmolvas, kaphatók.
Erzsébet-körút 48. Royalal szemben.

BUCHINGER J. butoriparosnál.

KÖLTŐZKÖDESEKET
Egyszerű és hajlékony, és átlátszó-
s a magasságban megtekinthető
fal elfüggő és asztali
Szabadalmazott Butoriparosnál
Caro és Jellinek szállító,
Budapest, V., Arany Árok-u. 34.

Kzen specialista legjobban ajánlható szerfelet
gazdag tapasztalati alapján, melyeket a kórház
megyszerző biz. bejárás osztályán való működése
attól számos éven át szerfelet.

Dr. FABINYI
specialista nemi bajokban
emerillált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendszer
foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget
(húgyvesztést, sebeket, syphilist és önfertőzö-
dő támadt ideggyököt).

**Meglepi az eredmény FÉRFIUL GYEN-
GESEGNEL (IMPOTENTIA) még öre-
gebb egyéneknek is.**

Biztos siker folytán honorárium utólag is fizet-
hető.

— Levelreke díjazással válasz: kívánatra gyógykezelt.
— Rendelés délelőtt 9-3-ig, este 6-8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. szám.
Félemelet: bejárati a lépcsőnél. — KÜHÖN váróterem.

Minden azo egyzari bolkitasna... 4 filer. Vastagabb betukbol 8 fill.

HIRDO HIRDESEK

A hirdetoekre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut 25. sz. Kladvhivati telefon-sz.: 54-39.

Szerkeszteségi telefon-sz.: 56-12. Leveléiből tudakozószáron ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges belyeget kell mellékelni.

Levelezés.

Akác. Egyedn anyám! Szeretlek, mint... 20807

Viribus mitisnek. levele van kívánt helyen J.-61. 20806

Fiatal urlember. csinos hölgy keres utatvalandó... 20791

Jobb iparos. megismerkedne csinos háziállany... 2013

Gyulának. Abaklád előtt jártam, vágyódtam... 2009

Intelligens. hivatalnok, jóházból lányok... 2015

Károly 10. Junádó! levele van. 20811

Csinos fiatal leány. megismerkedne intelligens keresz... 20818

307860. Drága feledhetlenem! Csak leg... 20796

Mely jobbódn. bölgy tanitana németnyelvre... 20814

Jó családból. való szolid arcválynai intellig... 2008

Jancsinak. Ertheiten ekbő hétfőről kell... 17863

Betöltendő állások. Egy fiatal kitanult... 20810

Hivatalszolgálat. állások betöltendők. Feltevéte... 10261

Cselédiany. 5 frt bérrel kerestetik. Dob-utca... 2011

Női fehérnemű. varródn állandó munkát... 1993

Társ kerestetik. 6000 koronával, oly szabdal... 3296

Szolga. 800 forint óvadékkal felvéte... 3295

Házfelügyelő. állást nyer gyermektelen ház... 20812

Boltiszolga. erősebb 17-20 éves 30 Ft. ké... 20812

Helyettesül. keresek perfect, gyors és... 20815

4 komptolista. kerestek. Feltevéte olvashatók... 10261

Nőtlen. fiatal kertész alkalmaztatik... 20110

Tisztességes. keresztyén fiatalembert keres... 10416

Társat. keresek iróházhoz, telekönyvben... 6017

Készültes tanonc. fizetéssel felvételt. Vatzke Ede... 9

Tanonc. felvételt épület, műlakások... 10412

Állást keresők. Házikasszonyoknak... 20796

A legszerényebb. feltételek mellett, állást v... 4941

Fodrász. rendkívül ügyes, ismerettség... 10249

Oktatás. Gymanasiumi polgárisoklati reáliskola... 597

Bármilyen javító. szögára, polgári iskolai... 10249

Üzletek. Keresek csinos, nagyobb fűszerberendezést... 2017

Tejcsarnok. 170 forint lakbérrel, napi 120... 10439

Fűszerüzlet. 450 forint lakbérrel, lakással... 10439

Mosónitét. Józsefvárosban 165 frt. lakb... 10439

Kávécsarnok. 220 frt. házbér lakással... 10439

Pékfőnök. tejcsarnok, csinosan berende... 2184

Körömsza. kerepesi-ut házában, napi 3... 10425

Szatócsüzet. 240 frt. házbér, utcai lakással... 10425

Utcai bõthelyiség. dohánnyal szemben, azonnal... 20

Tejcsarnok. kört mellett, napi 120 korona... 10444

Fűszerüzlet. dohánnyal szemben egybekötve... 10444

Keresek birtok. Olesó birtok. Kecskemé-Bugaczon és Boesán... 9800

Birtok. Olesó birtok. Kecskemé-Bugaczon és Boesán... 9800

Vendéglo. Kőbányán 62 éves fennálló... 10445

Kávémérés. 30 koronát tisztán jövedelm... 20796

Lakatos-bádogos. műhely Budán, legforgalmasab... 10443

Üzlethelyiség. Budának legforgalmasabb... 10439

Vendéglo. főváros legforgalmasabb hely... 10431

Vendéglo. Belvárosban, amelyben há... 10431

Kávémérés. billiárdal forgalmas utcáb... 10428

Tej, sütemény. vevőköröm átadó. Alsó erdősor... 20809

Dohányüzlet. helyiség teljesen berendezve... 10424

Keresek birtok. Olesó birtok. Kecskemé-Bugaczon és Boesán... 9800

Birtok. Olesó birtok. Kecskemé-Bugaczon és Boesán... 9800

Vendéglo. Kőbányán 62 éves fennálló... 10445

Kávémérés. 30 koronát tisztán jövedelm... 20796

Lakatos-bádogos. műhely Budán, legforgalmasab... 10443

Üzlethelyiség. Budának legforgalmasabb... 10439

Vendéglo. főváros legforgalmasabb hely... 10431

Vendéglo. Belvárosban, amelyben há... 10431

Pénzkölcsönt. kezes nélkül 400 koronáig... 6009

Kölcsönt. nyugdíjképes tisztviselőknél... 2128

Pénzkölcsönt. földirtókra, bérházakra 10-65... 10424

Lakás-bérlés. szoba kiadó örvény főnél... 2014

Lakás. új hában, kerre nyíló, Ludoví... 20804

Különféle. Falun gyönyörűvények szedésével... 20678

Kerékpár. jókában, betegség miatt potom... 2016

Pfűskredenc. és asztalterít, kézimunka, eladó... 6018

Boroshordók. termelőknél, viszonteladókna... 6012

Mosó-és takaréktüzhely. Ostök. jutányos áron... 3

Takaréktüzhelyek. Vendéglő és kisebb asztaltü... 1 Kls.

Kávéházi. korossal fűszerberendezést... 3

Boroshordók. kitűző állapotban, olcsón eladó... 10404

Jobb házból. való fut ismerősköztől az on... 20818

Vadászokéntes. egyenruha olcsón eladó. Albrecht... 20819

HIRDETÉS. (Az 1900. évi július hó 1-től... 10424)

1. A 63. oldalon „terpetin... 20819

2. A 141. oldalon „Essence... 20819

3. A 146. és 182. oldalon... 20819

4. A 190. oldalon „Essence... 20819

5. A 190. oldalon „Essence... 20819

6. A 190. oldalon „Essence... 20819

7. A 190. oldalon „Essence... 20819

8. A 190. oldalon „Essence... 20819

9. A 190. oldalon „Essence... 20819

10. A 190. oldalon „Essence... 20819

11. A 190. oldalon „Essence... 20819

12. A 190. oldalon „Essence... 20819



NITS-féle Bolya-Crém. ma már minden előlele hölgy... 12

Világhírű OLMÜTZI KVARGLIT. sok legmagasabb kitüntetés... 6018

Lakás-bérlés. szoba kiadó örvény főnél... 2014



Különféle. Falun gyönyörűvények szedésével... 20678

Kerékpár. jókában, betegség miatt potom... 2016

Pfűskredenc. és asztalterít, kézimunka, eladó... 6018

Boroshordók. termelőknél, viszonteladókna... 6012

Mosó-és takaréktüzhely. Ostök. jutányos áron... 3

Takaréktüzhelyek. Vendéglő és kisebb asztaltü... 1 Kls.

Kávéházi. korossal fűszerberendezést... 3

Boroshordók. kitűző állapotban, olcsón eladó... 10404

Jobb házból. való fut ismerősköztől az on... 20818

Vadászokéntes. egyenruha olcsón eladó. Albrecht... 20819

HIRDETÉS. (Az 1900. évi július hó 1-től... 10424)

1. A 63. oldalon „terpetin... 20819